

مۇھەممەتجان سەبىدۇللا

مەجنۇن ناخشى

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

مۇھەممەتجان سەيدۇللا

كەچىن ناخىسى

(شېئرلار)

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目 (CIP) 数据

痴情人的歌/穆罕麦提江·赛都拉著. — 喀什: 喀什维吾尔文出版社, 2005. 3

ISBN 7-5373-1367-9

I . 痴… II . 穆… III . 诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语 (中国少数民族语言) IV . I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2005) 第 021664 号

责任编辑:齐曼古丽·阿吾提

责任校对:拜合提亚尔·加苏尔

痴情人的歌

(诗歌)

作者:穆罕麦提江·赛都拉

喀什维吾尔文出版社出版发行

(喀什市塔吾吉孜路 14 号 邮编:844000)

各地新华书店经销

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

850×1168 毫米 1/32 开本 5.75 印张 2 插页

2005 年 9 月第 1 版 2005 年 9 月第 1 次印刷

印数:1 —— 4100 定价: 10.00 元

نەشريياتىن

ياش شائىر مۇھەممەتجان سەيدۇللا 1971 - يىل 3 - ئايىنىڭ 20 - كۈنى ئاتۇش شەھرىنىڭ كاتايلاق يېزىسىدا تۇغۇلغان. ئۇ، 1989 - يىلى شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتەتنىڭ ئەدەبىيات فاكۇلتېتىغا قوبۇل قىلىنغان. 1994 - يىلى ئوقۇشىنى تاماملاپ، ھازىرغا قەدەر ئاتۇش شەھەرلىك دۆلەت باج ئىدارىسىدا خىزمەت قىلىۋاتىدۇ. ئۇ، 1989 - يىلى «قىزىلسۇ گېزىتى» دە ئىلان قىلىنغان «بىر ساۋاقدىشىمغا» ناملىق شېئرى بىلەن ئىجادىيەت سېپىگە كىرىپ كەلگەن. شۇنىڭدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايىسى گېزىت - ژۇراللاردا ئۇنىڭ 300 پارچىغا يېقىن شېئرى، ئۇن پارچىغا يېقىن ئۇبىزور وە ئىلمىي ماقلىسى ئىلان قىلىنىپ، ئۇقۇرمەنلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشكەن؛ بىر قىسىم شېئىلىرى «ئىشچىلار ۋاقتى گېزىتى» ئۇيۇشتۇرغان «كارۋان يولى بەدىئىي ئەسەرلەر مۇسابىقىسى» دا 3 - دەرىجىلىك مۇكاباتقا، يەنە بىر قىسىم شېئىلىرى كورلىدا چىقىدىغان «كروران» ژۇرنلى ئۇيۇشتۇرغان «بوستاندا باهار» شېئىرىي ئەسەرلەر مۇسابىقىسىدا 3 - دەرىجىلىك مۇكاباتقا ئېرىشكەن. ئۇ يەنە «قىزىلسۇ ئۇبلاستى بويىچە 50 يىلدىن بۇيانقى مۇنەۋەۋەر ئاپتۇرلارنى مۇكاباتلاش پائالىيىتى» دە مۇنەۋەۋەر ئاپتۇر بولۇپ باھالىنىپ مۇكاباتلانغان.

مۇندەرىجە

1	سېنلا تىلەپ
2	سلام كۈتىمەن
3	مۇھەببەت
4	سېغىنىش
6	كىرىكىمەدە قېتىپ قالغان تامىچە ياش
7	ياسلىق تەزكىرەم
8	نەگە كەتتىڭ، مەلىكەم
9	كەچ كۈزدىكى ئاخىرقى كېچە
10	كۆكلىكىنىڭ قاراڭغۇ روجە كىلىرىدە
12	كۈتۈش
13	ئۇن سەككىز ياش ناخشىسى
14	دەريا ناخشا ئېيتىماقتا يەنە
15	ئەپۇ قىلغىن، ئەپۇ قىل مېنى
17	چاچار ئىدى ئاي ئاسماندا يارقىن نۇر
19	ھەسرەت
21	قەددەھ قەسىدىسى
22	قەلبىمەدە سەن بار ئىدىڭ
24	ئۈرۈمچى ئاخىشىمى
25	تەنھالىق لىرىكىسى
27	قىسىسە
28	غا
29	سەھرالىق قىزچاق

30	ئۆزۈمگە تېز سىزما
31	شۇ ييراق جەنۇبىتا
32	بۇۋاق ..
33	يۇرۇتۇم ..
34	تۇغۇلغان كۈنۈگگە
35	ياش ئۈلۈم ..
36	كىچىككىنه قوش ئۆتىڭى زەر ئارال
37	كېلەلمىدىڭ ئەجەبمۇ ..
38	باھار قوشقى ..
39	خوشلىشىش ..
40	تۇغۇلغان كۈن خاتىرسى ..
41	ئاۋغۇستىنىڭ ئاخىرى ..
42	ئەقىدە مەرسىيىسى ..
43	قەدەھ ئالدىدا ..
45	قار ياغقان كېچە ..
46	مەكتۇپ ..
47	قوش ۋە قوش ئۇۋسى ..
48	چۈچۈك ئەسلىمەم ..
50	ئايال ..
51	ئۆمۈرلۈك ئىستەلمە ..
52	ھىجران ..
54	سەھەر ..
55	كېچە ..
56	رەسم ..
57	مۇھەببەت ..
58	جۇدالىق ناخىسى ..
59	كۈز ..

60	قاۋاڭ ئالدىدا
61	ئاق تۇرنا
62	شەھەر باغچىسىدىكى فانتازىيە
63	يارا ئابىدىسى
64	كۈندۈز
66	نامراتلىق
67	ئۆتۈش سىزىقى
68	ئۇچرىشىپ فالساق
69	ئۇمىد تەبەسىمۇنى
70	بوتلۇكا
71	سەن
72	تەقدىر
73	من بىلەتتىم
74	بىر تال يۈلتۈز
75	تەبىئەت
76	ساۋاقداشلار ئالبومىغا
78	سېيىت نوچى (II)
79	ئايبرىلىش
80	سالام، دۆڭكۈورۈك
81	سۆنگۈ قووقۇقى ئىچىدە
82	ئالدىراش ئادەملەر توپى
83	سۆنگۈ پەيتى
84	يېزىدىكى بوتكامدىن تەسىرات
85	يارنى سېغىنىش
86	مهىپۇرۇشقا دەيدىغانلىرىم
87	ئەندىشە
88	كېچە سائەت بولغاندۇ نەچچە

89	تېلىفون
90	خەت تاپشۇرۇۋېلىش
91	بىر كۈنلۈك بېھوشلۇق
92	كىشىلەر ئارا
93	تەقدىرىدىن
94	يامغۇرلۇق كۈن
95	ئۇچراشقاڭ جايغا بېرىش
96	ئاھ، مەندەك قەدرىڭنى بىلمەيتى ھېچكىم
97	ساراڭ
98	ئەتىگەن سائەت يەتتە
99	ئۇن بەش ياشلىق ئاننا ئاخما توۋا
100	شېئىرلىرىمغا مۇنولوگ
101	كېچىدە بالغۇز شەھەر ئايلىنىش
103	قۇتلۇق كۈن
105	ئۈچ ئىنىم
107	قول
109	ئادەم ۋە ھايۋان
110	گاڭگىرىغان بالا
112	قارايىمەن ھەممىگە مەستانە بولۇپ
113	قەلبىمە
114	يامغۇردىكى مەجنتىال
115	مەن — پىرومىتى
116	كتاب ئارقىلىق
117	يىگىرمە بەش ياش
118	قۇياش
119	ساۋاقداشلارغا
120	مەن يەنە

121	ۋېلىسپىت ئۇغرىسى
122	ئاتۇش شەھرى
123	قەشقەر پېداگوگىكا ئىنسىتتۇتى
125	ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى
126	ئىنسانلىق سۆيگۈسى
127	بىز ياشلار
128	سەيىلە قىلىش
129	ۋىسالغا سېغىنىش
130	خەير - خوش، مۇھەممەتجان سەيدۇللا
131	«بېڭى زېلاندىيىدىكى ئافىن دەرياسى»
133	بىز يىغىلىماي كىم يىغلىسۇن
135	ئۆلۈم
136	شىئىر قەسىدىسى
137	چارشنبە
138	بەخت
139	شەھەر، كۆز ئالدىمدا
140	ئىككى ئۇيغۇر
141	ئاجىزلىق
142	ئۇلتۇرىدۇ چال
143	بىر تال يۇلتۇز بولۇپ قالىسام دەپ
144	بۇ كېچە ئۇلۇمدىن بولسا بىر خەۋەر
145	مەن ياشايىمەن
146	كۆتۈش
147	شەكىل
148	ئازابلىق تانسا
149	سەھرادا بىر كەچ
150	تېلېفونلىشىش

151	مېيىت ئۇزىتىش
152	ھېكىم نۇر
153	ئۇزلىك
154	چۈشىنىش
156	بىر ياپراق
157	ئۆپلەنگۈم بار سەھىرا قىزىغا
159	قار قەسىدىسى
161	ساؤاقداشلار ئالبومى
163	بالىنىڭ كۆزى
164	بىز ھەممىمىز بىر دۇنيانىڭ ئادىمى
165	يامغۇردىن قېچىش
166	چۈشىنىش
167	ئېغىر ئەمگەك
168	پۇتۇم
169	سەنسىز قانداق ياشاي، ئەزىزىم
171	ھاياتتا بولسا بىر مەنە
172	ئۆي توتۇش
173	زېرىكىش
174	ئىشتن چۈشتۈم
175	قۇشلار نەگە باراتتى، بالام

سېنلا تىلەپ ...

غازالك كەبى سارغايدىم، دىلبەر،
شۇنچە يىللار ۋەسىلىڭنى ئىزدەپ.
بىراق سەنمۇ يۈرۈلۈچ بىپەرۋا،
ئازاب تاشلاپ يەنە ھەسىلىەپ.

سەن ئۆتەرسەن ئاشۇ تەرزىدە،
مېنى بىر كۈن ئۇرتۇپ كېتەر دەپ.
بىراق قەلىم يۈل قويىماسى ئاڭا،
ئاھ، تەقدىردىن سېنلا تىلەپ.

1989 - يىل 8 - ئايىنىڭ 15 - كۈنى، ئاتۇش

سالام کوتىمن

پوچتىكەش ئۇ، پەقەت ئايىدا بىر كېلۈر،
بىتاقەت بوب سەندىن سالام كوتىمن.
ئومىدىسىزلىك قەلبىم ئارا بىر غەليان،
گويا چەكسىز هىجران ئىچەرە غەليانىمن.

تۈنده يۈلتۈز جىمىرىلايدۇ ئاسماندا،
جانان، كۆزاڭ قىسىنىڭدەك كۆز قىسىپ.
پۇچىلىنار يۈرەك يەنە ئارماندا،
ئاي مارىسا دېرىزىگە يۈز يېقىپ...

شۇڭا يوللا سالىمىڭنى ئەي جانان،
ئاي، يۈلتۈزغا ئويۇپ قويغىن كەشتىلەپ.
سېغىنغاندا يۈرەك سېنى شۇ ھامان،
نۇرى بىلەن تۆكۈۋەتسۇن دەستىلەپ.

1989 - يىل 11 - ئايىنىڭ 20 - كۈنى، ئۈرۈمچى

مۇھەببەت

شۇاق باسقان يالعۇز ئاياغ يول،
ئۇ تۈنچۈققان سۆيگۈگە گۈۋاھ.
بۈلۈت ئارا مارار تولۇن ئاي،
نۇرلىرىمۇ شۇ قىدەر غۇۋا.

ئاشۇ يولدا يۈرگەنچە مىسىكىن،
يىگىت كېلەر ئېغىر ئۇھىسىنىپ.
ھەم ئېيتىندۇ تونۇش ناخشىنى،
لېكىن شۇ قىز كەتكەن ئۇنتۇلۇپ.

1990 - يىل 1 - ئاينىڭ 28 - كۈنى، غۇلجا

سېغىنىش

قەلەمىڭنى تۇتقانىچە ئولتۇرۇپ تۈنده،
ئاھ، يازماق بولغاندا سالام خەت مائىا.
ھەر كۈنى ئۇچرىشار ئاشۇ پەيت ھەم،
بىلمىدىم قالدىگىمۇ بېغىر سەۋداغا.

بۇ ياقتنى سەپەرگە چىققان شاماللار،
گەر مېنىڭ ھىدىمىنى بارغاندا ئېلىپ؛
ئۆكۈنۈش ئىچىدە قويامسىن ھىدلاب،
شۇ ئىزگۇ قەلبىگىدىن بىر ئېغىر تىنىپ؟

من ساڭا ھەدىيە قىلغان خاتىرە
بېرىمەندۇ كەچمىشتىن چۆچەكلىر توقۇپ؟
تىڭشامسىن دىلىبرىم ياش ئېلىپ كۆزگە،
ئىشىكىڭ ئالدىدا غەمكىن ئولتۇرۇپ؟

غايدىتىن بىر تىۋىش كەلگەندە گاھى،
سەرتىن بىر ناخشا قالساڭ سەن ئاڭلاپ.
تىۋىشىم، ئۈنۈمگە ئوخشتىپ ئۇنى،
چىققاندا ئۈمىتۈلۈپ قويامسىن تىلاپ؟...

قايدۇرما دىلىبرىم، تەشكىل ساڭا،
چىدىدىم شۇ قەدەر، سەن ھەم مەن كەبى.

هەقىقىي مۇھەببەت نەقەدەر ئۇلۇغ،
ئاھ، ئۇنىڭ ھىجرانى قانداق ئەسەبىي.

1990 - يىل 2 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى، غۇلجا

کەپىكىمەدە قېتىپ قالغان تامچە ياش

ئايغىمدا شۇرلاريدۇ غازاڭلار،
بۇ پەسىلىنىڭ كۈيىمكىن شۇنچە پەس.
ئاھ، ئەقىدەم مېنى شۇنداق سوراقلار،
سەن بىۋاپا، سەن رەھىمىسىز، بولدى بەس!

كەپىكىمەدە قېتىپ قالغان تامچە ياش —
ئاسىي دىلىم ئىسىيانىدۇر ئېھىتمال.
ئاھ، شۇ قەدر زەئىپ سوقار يۈرىكىم،
غەمكىن كۆكلىم يەنە سەنچۈن بولدى لال.

سوڭۇمىزگە گۇۋاھ بۇلاق بويىغا
سۈكۈت ئىچىرە غەمكىن بېرىپ تىزلاندىم.
كۆز ئالدىمدا ئاشۇ يارقىن ئەسلىمە،
ياق، مەن دوزاخ ئىچىرە يالغۇز قىينالدىم.

سەلكىن شامال كېزەر كەچكى دالىدا،
نە سەلكىن ئۇ، جىسمىم دوزاخ ئىلىكىدە.
مەن چاقىرىدىم تەكرار - تەكرار ئىسىمىڭنى،
ئەكس سادا، ئۆزگە يوقتۇر ھېچنېمە.

1990 - يىل 3 - ئايىنىڭ 6 - كۈنى، ئۈرۈمچى

ياشلىق تەزكىرەم

چاقماق كەبى بىرلا چېقىپ يوقالغان نىگاھ
قانداق قىلىپ دىلدا سۆنگۈ قىلدىڭ ئىختىرا؟
باھارسىمان تۈشلىرىڭ ئويغاق ئېڭىمدا،
تولۇن ئايىدەك جامالىڭغا بولۇم بىقارار... .

غالجىر ئوششىلەك گۈل بەرگىنى تىترەتكەن كەبى،
غەم - غۇسىسە يوق بەرگىلەرگە ياماشتى قىرو.
ئاھ، بىۋاقت سارغايدىمۇ ئۆمۈر دەرىخىم؟
يىلتىزىغا كۆك تاش سېلىپ قويغاندەك بىراۋ.

بىر چاغلاردا ئېيتىپ يۈرگەن ئوتلۇق كۈيلىرىم،
ئۇزاق بولدى ئىلھامىم يوق، ئۇنتۇدۇم ئەمدى.
بەرددەم تەننى مۇردا قىلغان دەردىك تۈيغۇمنى
تاراشلايدۇ شۇشرغاننىڭ ئاچچىق ئازابى.

ئىزدىمەيمەن داللاردىن ئەمدى شىۋىرلاش،
تۇنچۇققىن بەس، قەلبىمىدىكى ئەي گۈزەل جانان.
بولۇپ قالدىم كۆپتىن بېرى سەندەك باغرى تاش،
ۋۇجۇدۇمدىن تۇغۇلماقتا بىپىبىڭى ئارمان.

1990 - بىل 5 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئاتۇش

نهگه كەتتىڭ، مەلىكەم

يىغلاڭغۇ كۈي كۈيلەپ يۈرەر ئاھ
دالا كېزىپ بۈرگەن شاماللار.
كەچمىشلەردىن سۆزلەيدۇ چۆچەك
ھەربىر گىياھ، كۆكتە يۈلتۈزلار.

بىزگە تونۇش ئورمان قىرىدىن
ئۆچۈپ قاپتو ئاداققى جۇپ ئىز.
ۋەدىلەرگە گۇۋاھ تولۇن ئاي
بۇلۇت ئىچرە ئۈزمەكتە نۇرسىز.

ساهىللارنى باسقان بىر قايىغۇ،
دەرىالاردا ئالەمچە مۇڭ هەم.
تۈن باغىدا يېگانە ناخشام،
نهگە كەتتىڭ، مېنىڭ مەلىكەم؟

1990 - يىل 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئۈرۈمچى

كەچ كۈزدىكى ئاخىرقى كېچە

ئۇپۇققا سوزۇلغان تونۇش چىغىر يول،
بىلىسەن بىر ئۇچى ئۇپۇگىگە تۇتاش.
بۇ يولنى چىم قاپلاب كېتىپتۇ بۇگۇن،
جىيەكىلەر تاشلايدۇ مۇزدەك يېتىرقاش.

قۇرۇغان يايپارقلار تۆكمەيدۇ ناۋا،
كۆزىنەكتىن باقمايسەن مەن سۆيگەن ئاھۇ.
ئاھ، بۇگۇن مۇڭلىنىپ ياتىدۇ دالا،
قەلبىمە بىر بوشلۇق تۈندەك قاراڭغۇ.

كەچمىشلەر ئېسىمگە بەرمەيدۇ ئارام،
مۇجۇيدۇ قەلبىمنى ئاچقىق بىر تىترەك.
باقىمەن، يۈلتۈزىسىز كېچە ئاسىنى،
پىچىرلاش بەرمەس ھەم ئاشۇ ئاق تېرىك.

بار پەقتە جىسمىمدا سوغۇق شىۋىرغان،
جۇدالق قىينىغان تەنها قەلبىم ھەم.
ئاھ، مېنى ھەر كويغا سالدى بۇ ھىجران،
ئۇنتۇلۇپ كەتتىگەمۇ تمامام پەرسىتەم؟

1990 - يىل 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنى، ئۇرۇمچى

كۆڭلۈڭنىڭ قاراڭغۇ روجەكلىرىدە . . .

ئاھ، تاتلىق پىچىرلاش، ئوتلىق تىنلىقلار،
ئىنتىزار بولاتتىق ئۇچراشماق بولۇپ.
چېھرىڭنى قىرغىنار ئىدىم ھەممىدىن،
تۇن ئىچىرە ئاي كەبى چىقسالىڭ نۇرلىنىپ.

بەختتىن مەست بولار ئىدى بۇ زېمىن،
باغرىدا ئېچىلغاڭ كەبى جۇپ چۈنلۈق.
يېنىمغا كېلەتتىڭ، ئېيتاتتىڭ ئاستا:
«ئانامنى ئالدىشىم بولدى ئوتۇقلۇق».

ئىشەندىم بولغانغا بۇگۈن قىيامەت،
مۇھەببەت كۆكىنى يالماپ شۇم بۇلۇت.
ۋىسالنىڭ دەملەرى شۇ قەدەر چەكسىز
بولسىمۇ، ئاھ، ۋەيران ئەتتى بىر مىنۇت.

بۇ ئاچچىق زەرىدىن تىترەپ تېنىم،
ھاياتتا تۇجى رەت تۆكتۈم تامىچە ياش.
ئايرىلدىلىڭ، قايرىلدىلىڭ كونا دوقۇشتىن،
يىتتى ئاي، يۈلتۈزلار، ھەتتا شۇ قۇياش.

سەن ئەتە ئويلىساڭ مۇشۇ كەچمىشنى،
كىشەنلەر قەلبىڭنى ئاچچىق ئىرتىراپ.

ئولتۇرسالىڭ باشقىنىڭ كۆزىگە قاراپ،
كۈكلۈڭنىڭ قاراڭغۇ روجەكلىرىدە،
يانارمهن چىراغ بوب خىرە پىلىلداب.

1990 - يىل 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئاتۇش

كۈتۈش

ئېيتار سۆيگۈ ناخىسى شوخ دولقۇنلار ئەركىلەپ،
نەمخۇش دەريا ساھىلى جىنىم بىزتى كۈتمەكتە.
ئۇزاق، ئۇزاق جىمچىتلق يۈرىكىمنى لەختىلەپ،
مېنىڭ خىال گۈلۈمنى يوچۇن تىۋىش ئۆپىمەكتە.

ئەنجان تېمىدىن توڭولگەن شۇر - شۇر قۇملار كۈيىدەك،
نەپەس يولۇم قەدەمدە بوغۇق، ئۆزۈك ئالار تىن.
تىۋىشىڭدىن سادا يوق، سۆزۈك بۇلاق سۈيىدەك،
بېچۈن بۈگۈن تولۇن ئاي نۇر توڭىمەيدۇ پەلەكتىن؟!

هال رەڭ پەرده تارتىلغان، ھىم ئېتىلگەن دېرىزە،
قايرىيالماس پەرددەڭنى شاماللارمۇ كۈچىنىپ.
غەمسىز ئۆتەر سېكۈنت - سائەتلەر شۇ تەرزىدە،
پەقەت مەنلا غەم يەيمەن نەم توپىدا يۈكۈنۈپ.

بېسىپ چۈشەر ئېرەنسىز ئۇنى دەريا شاۋقۇنى،
مەن ئېيتىمەن ناخشامىنى يار قولىقىڭغا يەتسۇن دەپ.
يەردىن شىپ - شىپ ئاڭلىنىپ تارتقانچە دىل مەيلىنى،
ئىشىكلىرىڭ غىچىرلاپ ئۇندىن سادا كەلسۇن دەپ.

1990 - يىل 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ئۇرۇمچى

ئون سەككىز ياش ناخشىسى

دەپ «ئاق تېرەك، كۆك تېرەك» چۈرقلارىدۇ باللار،
تىزلىپ ھەم ئىككى رەت، «بىزدىن سىزگە كىم كېرەك؟»
قوشۇلۇپ مەن ئۇلارغا ئوبىنار ئىدىم شاد - خۇرام،
بۇگۈن غەمكىن بىر حالدا سوقار ئىدى بۇ يۈرەك.

مۆكىمۆكىلەڭ ئويناشنى خالىمايمەن زادىلا،
باللارنىڭ ئويۇنى سوغ تاشلىنار كۆزۈمگە.
تۈزۈغانىمۇ باللىق چېچەكلىرىم تۈزۈقاتىڭ،
نېمە بولدى پەقەتلا ئوخشىمايمەن ئۆزۈمگە.

ئايام بولدى قايىسى كۈن پەرەڭ ياغلىق ئالدىمدا،
دولقۇن چاچار كۆزۈمده مەينىڭىنە سىلكىنىپ.
باللىقنى چۈشەشمۇ يات بولۇپتۇ چۈشۈمگە،
چۈشۈم كېلەر بويىنۇمغا مامۇق قوللار ئېسىلىپ.

ئەمدى ئېيتقان ناخشامنىڭ تېكىستلىرى ئۆزگەرگەن،
ئاھاڭلىرى ئورنىغا غەيرىي ئاھاڭ ئالماشقان.
زىكىرى قىلار بۇ سۆزنى تىلىم، دىلىم نەچچە رەت،
«بۇرنى قانداق چىرىلىق، ئاغزى ئەجەب قاملاشقان».

1990 - يىل 11 - ئاينىڭ 11 - كۈنى، ئۈرۈمچى

دەريا ناخشا ئېيتماقتا يەنە

مانانلار قويىنغا ئورالغان ئۇپۇق،
بىر ئاچچىق ئازابقا بولغاندەك نائىل.
مۇڭلىنىپ، مۇڭلىنىپ ياش تۆكەر ئاسمان،
ياشلاردىن نەملىنەر قۇمساڭغۇ ساھيل.

ئاھ، دەھىشت غەليانمۇ ۋە ياكى قىيان؟
شاماللار زەربىدە ئۇرۇلغان تاشقا.
ياق، بۇرۇغۇن چاچرىتىپ، چاچرىتىپ دەريا،
ياق، سۆيگۈ ناخشىسى ئېيتماقتا ئاستا.

يەلپۈنگەن شىۋاقلار ساھىلدا لەرزان،
چاڭ باسقان سۆيگۈدىن سۆزلەيدۇ قىسىسە.
بىلمەيسەن قىيامەت دېگەن ئاشۇ شۇ،
ئاشقىلىڭ قەلبىنى ھىحران كېپ ئۇپىسە.

كەل، دەريя ناخشىلار ئېيتماقتا يەنە،
دولقۇنلار ئەۋجىدە ئۆزگىچە ئاھاڭ.
كۈتمەكتە يار سېنى ئېچىپ قويىنى،
قىيا تاش ئۈستىدە تەنھا لىرىكاڭ.

ئەپۇ قىلغىن، ئەپۇ قىل مېنى

ئەپۇ قىلغىن، ئەپۇ قىل مېنى،
ناخشام ئىدىڭ ئۇزۇندىن - ئۇزۇن.
سېنى تېخى ئۇنتۇپ كەتمىدىم،
ساڭا دىلدا بار مەڭگۇ ئورۇن.

بەخت قۇشى قونغان بېشىمغا،
كەلدى ئەمدى هېجران سىنلىقى.
ئۆزگىلەرنىڭ قاتقان كۈيىگە
سىڭدىڭمۇ سەن بولۇپ ئەبەدى؟

ۋەميا ئۇزاق ئايىدىڭ تۈنلىرى
شۇ بىر جايىدا كۈتۈپ ئاھ، مېنى.
ھەمراھ بولغان سايەڭگە قاراپ
تۆكتۈڭمۇ سەن كۆز ياشلىرىڭنى؟

نەۋاقلاردا مۇزلىغان تېنىم،
بىر مۇردىمەن چىققان لەھەتتىن.
قانداق ئاسان پۇتسۇن بۇ ھايات،
كۆڭۈل ئىزدەپ دائىم قەددەھتىن؟

بۇ ھاياتتا سۆيگۈدىن ئۈلۈغ
ئاھ، ھېچنېمە يوق ئىكەن ئەسلا.

كەلگىن جېنىم، بىر جۇپ گۈل بولۇپ
ئېچىلايلى چىمەنزار ئارا.

1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 22 - كۇنى، ئۇرۇمچى

چاچار ئىدى ئاي ئاسماندا يارقىن نۇر

قېنىشىمىدى ئېچىرقىغان تۇيغۇلار،
قايتىپ كەتمەك بولساڭ يەنە بۈگۈنمۇ.
نىچۈن شۇنداق قويۇۋەتتىم ئاسانلا،
شۇ ئاناڭنىڭ چاقرغىنى ئۈچۈنمۇ؟

ياق، ئەزىزىم، بىلەلمىدىڭ سرىمنى،
بىر چاقچاقنى يوشۇرسىمۇ كۆزلىرىم.
چېچەن ئىدىڭ، ئەمما پەرۋا قىلمىدىڭ
كۈلکە ئارىلاش ئېپتىلىسىمۇ سۆزلىرىم.

چاچلىرىنى تۈزىگەنچە خوش دېدىڭ،
سوئال - سوراق كۈتۈپ تۇرغاق ئاناڭدا.
كۈنده مەيۇس قالار ئىدىم پەرشان،
نىچۈن بۈگۈن كۈلۈپ قالدىم ئارقاڭدا.

چاچار ئىدى ئاي ئاسماندا يارقىن نۇر،
ئالدىراپلا كېتىپ قالدىڭ ناھايەت.
بىراق مەنچۇ، كېتەلمەيمەن ئالدىراپ،
بەلكىم تەشۋىش يېيىشىمۇ بەهاجەت.

يېرىم سائەت ئۆتىمەي يەنە كېلىسەن،
بۇ ئەمەستۇر ئورۇنسىزلا پەرىزىم.

بىز چىرماشقان يېشىل چىمەن ئۈستىگە
چۈشۈپ قالدى بىر جۇپ ھالقاڭ ئەزىزم ...

1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى، ئاتۇش

ھەسەرت

سەن يانداشقاڭ گەۋەدەم بۇگۈن كېپەنسىز جەسەت،
تەنها تاپان ئىزلىرىمىنى سۆيىمەكتە بۇ يول.
ئازاب ئىچرە، ئۆلۈمگىمۇ بولدۇم بىپىسىنت،
كىم مەن بىلەن بىللە ئۆلەر تۇتۇشقانچە قول؟

نەلەردىدۇر مىسکىن ئۇندە ئۇنلەيدۇ گىتار،
پەقەت مەندەك ساراڭ يۈرەر بولدا تۇن ئارا.
سەنچۇ، نىكەم تاتلىق چوشلەر كۆرگەنسەن ئەركەم،
ئاھ، مەن تەنها، كۆزۈمدە ياش، بۇ قەلبىم يارا...

بىر جۈپ كۆزۈم دېرىزەڭگە تۇرار تىكىلىپ،
گويَا ھەممە ئۆلگەن مەندە ھەسەرتىن بۆلەك.
قېنى شۇ كەچ، قېنى سۆيگۈ، قېنى شۇ ۋەدە؟
قېنى ئاشۇ چىڭگىلىكتەك چىرماشقاڭ بىلەك؟!

يۈرىكىم ئۇ دېڭىز ئىچرە هارغىن بىر قولۇاق،
ئۇندَا پالاق، ئۇندَا يەلكەن سۇنغاندۇر نىكەم.
ئەمدى كەتسەم مەنمۇ سەندەك ياشايىمەن مەغرۇر،
قاچانغىچە تارتىپ يۈرەي دەرىڭىنى ئەركەم.

بۇ سۆيگۈمنى، چىن ئاھىمنى بىلمىسىڭ ۋاپا،
كىم بولاركىن سېنى مەندەك چىن سۆيۈپ باققان؟

بەلکىم مەڭگۇ ئۇنىتۇش ئۈچۈن چېكەرمەن ھەسەرت،
بەلکىم مەڭگۇ پۇشايماندۇر قەلبىمدىه ياتقان.

يىلى 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى، ئۈرۈمچى

قەدەھ قەسىدىسى

سوغۇق تېگىپ ئوششۇپ قالسا پۇت، قوللار ئەگەر،
سوغ سۇ ئۇنىڭ ئاغرىقىنى ئالاركەن شۇنداق.
دىلبەر كېتىپ قەدەھ بىزگە بولسا ئاھ، دىلبەر،
بىز كۆتۈرسەك يەنە قىزلار قىلاركەن مازاق.

رەنجىمەيلى ئۇ قىزلاردىن، رەنجىش بىهاجەت،
مەلک پەرىزات رومكىلاردا يۈرمەمەدۇ لەيلەپ!
پىراق قىيناب نەچچە كۆڭلەك يېرتىقۇ ناھايەت،
ئازاب ئىچەرە شۇ كۈنلەرنى ئۆتكۈزۈدۈق ئەپلەپ.

قۇيىد دوستۇم، قەدەھلەرنى لىقلاب قۇيۇپ بەر،
قۇيالىمىساڭ يەرگە پۈكۈپ قويغىن تىزلارنى.
«سۆز تاشلىسام ئۇندىمىدى ئاشۇ بەچىغەر»
دەپ، لەنەتكە كۆمۈپ يۈرمە ئەمدى قىزلارنى.

ھەربىر قەدەھ بوشىتلىسۇن دەردىلەك تەرزىدە،
تا يەتكۈچە مەزىلىك شاراب تىرناق ئۇچىغا.
ئىسىرىتىپ جاڭجاللاشىساپ بۇمۇ بىر مەزە،
تۈن دىلبىرى ئولجا ئىزدەپ چىقسا كۈچىغا.

1991 - يىل 4 - ئاينىڭ 4 - كۈنى، ئۈرۈمچى

قەلبىمde سەن بار ئىدىڭ

ئايىلىش خېتىڭنى توتۇپ قولۇمدا،
شۇ شېرىن كەچمىشكە تاشلىسام نەزەر.
جەسەتلەر پۇتلىشىپ ئواڭ ۋە سولۇمدا،
سېزىمەن ئۆزۈمنى دوزاخقا قەدەر.

چوش كۆرە ئاھ، هيجران ئىسکەن جىسىدە
بىر چاغلار كۆكسۈمگە پاتىغان يۈرەك.
هایانلىق ئۆلۈمدهك سېزىلگەن دەمدە
ئاداققى بىر تىنىق كىم ئۈچۈن كېرەك؟

مەن كەبى ئازابىنىڭ ئىلمەك شېخىغا
ئېسىلىساڭ سېزەمىسەن ئېيىتە سۆپۈلۈش؟
يۈرەكىنى سانجىدىم سۆيگۈ مىخىغا،
سۆپۈش يوق مېنىڭدە ھەممە سۆپۈلۈش.

مىڭ بىرى دوقۇردى قەلب ئۆپۈمگە،
ئۆكۈشتى... نە قىلىسۇن ئۇندَا تەنھالىق؟
بۇ مېنىڭ قەلبىمde سەن بار ئىدىڭ، سەن،
تىلەيتتىم ھەر جايىدا ساڭا ئامانلىق.

هایاتىمەن، هایاتتىن دېرەك يوق ئەمما،
هایات، ئۇ تېنىمە پۇتمەكتە بۇئان.

مۇھەببەت ھاياتنى بېرەركەن، توۋا،
ئۇ يەنە ھەممىنى قىلاركەن ۋەيران.

1991 - يىل 4 - ئايىنك 23 - كۈنى، ئۈزۈمچى

ئۇرۇمچى ئاخشىمى

شەپەققە قارا تون يايقاندا گۈگۈم،
پىنھانلار سۆيگۈگە باش قوبىدى شۇ دەم.
يەنلا تەنھالق مەن ئۈچۈن ئۇدۇم،
تۇرىمەن شۇندىمۇ تەمكىن، خاتىرجەم.

سوزۇلغان ئالدىمدا جەنۇب يوللىرى،
ئېھىتمال ئۇندىمۇ قارايدى شەپەق.
پۇلاڭلار بوشلۇقتا جانان قوللىرى،
ئامان بول دەپ مىنى، ئامان بول ئەبەد.

بىلىمەن ئۇندىمۇ ئاي چىقار ھېلى،
ئايانكى زىمىننى سۆيەر نۇرلىرى.
مەن تامان تەلمۇرەر ئاي بۈزۈلۈك دىلبەر،
تىترەيدۇ ۋۇجۇدى، تىترەر لەۋلىرى.

1991 - يىل 4 - ئایىنلە 25 - كۈنى، ئۇرۇمچى

تەنھالق لىرىكىسى

ئامانمۇ سەن ييراقتىكى چىرايلىق گۈلۈم؟
تاكى سەھەر دە مەن تەھېتىن بالقىمىدۇ قۇياش؟
ئېيتىپ بەرگىن يالتسارامدۇ تال - تال نۇرىدا،
ھەربىر گىياھ چانىقىدا تامىچە - تامىچە ياش؟

كۆكتە يۇلتۇز كۆرۈنەيدۇ، ئايىمۇ بەك خىرە،
ئاھ، تۇمانلىق بىر شەھەر بۇ غۇوغانغا تولغان.
ئەمما، قىزلار بىر - بىرىدىن گۈزەلدۈر شۇنچە،
بەلكىم ئەخەمەق يىگىتتۈرمەن سەنچۈن قايغۇرغان.

ئۆتۈپ كېتەر جىسمى تۆمۈر ئۇچقۇر ئاياغلار،
ماڭنىتىسماڭ قەدىمىمنى تارتىپ يول ئارا.
ئۆلۈۋېلىش خىالىمىدىن كەتمەيدۇ نېچۈن؟
نېچۈن سېنى سۈنگەندىمەن، ئىسىت، بىۋابا.

قاراڭغۇلۇق باستى كېلىپ ئالەمنى نىكەم،
قانداق ئۆمرۈم پۇتەر مۇنچە ئېغىر غەم - دەردە؟
قانات سىيرىپ ئۇچۇپ كەلدىڭ ئۇرۇڭ قوش بولۇپ،
ياق، سەن ئۇچۇپ كەتتىڭ، قالدىم يەنە ھەسرەتتە.

تەنها قەدەھ سۈرۈلمەكتە ئالدىمغا بۇ دەم،
زەھەر كەبى ئاچچىق تۇزغا مىلىنەر يۈرەك.

هەمراه بولماق بولدۇم ئۆزۈم - ئۆزۈمگە بىردىم،
بۇندا يەنە ئۆلپىتىم يوق ئۆزۈمىدىن بۆلەك.

1991 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئۆرۈمچى

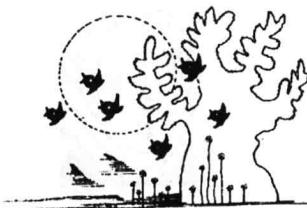
قىسىسە

چۈشلىرىمده ئاقۇچ ئېقىن بار،
ئاقۇچ كەتكەن سامانى يولىدەك.
چوپان نېبىي ئۇنلەيدۇ تەكرار،
كەڭلىكلەرنى باسقاندا مۇگىدەك.

چۈش قويىنغا سىڭگەندە دۇنيا،
رىئاللىقتىن ييراق، بەك ييراق.
تۆكۈلمەيدۇ نۇرلارمۇ ئەممىما،
قومۇشلۇقنى قاپلايدۇ توزغاق.

ئۇچۇپ كەتكەن قاناتسىز ۋىناس،
ئاشۇ جايىدا تۈنەيدۇ تەستە.
سر يوشۇرسا گۇڭۇملار تىمتاس،
كۈلۈپ كېلەر جادۇگەر قەستتە.

1991 - يىل 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

غا ...

ئېقىن بويلاپ ئۆسکەن مەجىنۇتىال،
تال تۈۋىدە ئۈچمە سايىسى.
ئاي بۇلۇتقا يېقىلغان ئاخشام،
ئىزدىگىنىم راستتۇر يار سېنى.

ئىشىكىڭىنىڭ ئالدىدىن ئەنە
غىڭىشىپ بوشقىنە
سو ياقلاپ ئۆتۈپ كەتتى چال...
بۈگۈن كېچە
پەقهت بۇ كېچە،
چېكەلمەيمەن كەچۈرگىن پەنجىر.
سورىماپتىمەن،
قاچىمەن نەگە؟
غالىجر ئىتلىڭ ئۈزگەندە زەنجىر.

1991 - يىل 8 - ئاينىڭ 13 - كۆنى، ئاتۇش

سەھرالىق قىزچاق

بىراتقىكى شورلۇق تۇپراقنىڭ
شۇ كاتانالىق هارۋا يولدا
كېتىۋاتىسىن،
ئېتىكىڭدە تۆت تاللا تمەچ،
زىبا بويۇڭ بىرئاز ئېگىلگەن،
قېشىڭ ئۇچار قارلىغاچ پىيىدەك،
كېتىۋاتىسىن،
بۈلدۈچى قويۇق جىگدىلىك،
كۈنۈۋالدى بىردىمىلىك سېنى.
ئېيىتە، نېچۈن خۇمارلاشتى كۆز،
ۋە نېمىگە بولدوڭ ئىنتىزار؟
كېتىۋاتىسىن،
كۆيدۈرگۈچى قۇياش نېرىدا
پىشانەڭدىن قۇيۇلىدۇ تەر،
سەھرادىكى ئۇياتچان قىزچاق،
بىلىپ - بىلمەي ئېيتقان ناخشائدا،
مېنىڭ ئىسمىم بارمۇ ئوپلاپ باق؟

1991 - يىلى 8 - ئايىنىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

ئۇزۇمگە تېز سىزما

ئۇششۇك سوققان يالقۇن يۈرىكىم،
هایاتىڭنى چۈشەمسەن بۇدەم.
بىرالقلارغا تىكلىپ تۇرغان
ئەي ئۇمىدىۋار، ئۆيچان كۆزۈم ھەم.

سەۋاداغىلا ئوخشايسەن تۇرقوم،
مەۋجۇتلۇقۇڭ ئاشۇلا پەقتە.
گەر كۈلکەڭگە ئۆكۈنەك بولساڭ،
مەست ساقىيدىن شاراب ئىچ ئەبدە.

بەخت تىلەپ كەلدىڭ هایاتقا،
يۈلنۈزۈڭنى چاقنىتار ئاسمان.
ئۆلۈپ كەتسەڭ، بىلەرمۇ بىر كىم،
كىم قاتۇرار قەبرەڭنى شۇ ئان ...

1991 - يىل 8 - ئايىنىڭ 17 - كۈنى، ئاتۇش

شۇ ييراق جەنۇبىتا...

«شۇ ييراق جەنۇبىتا بىر قىز بار شۇنىداق»،
ئۇ شۇنچە كۈلگۈنچەك، شۇ قەدەر تېتىك.
تۆپىلىق يوللاردا تاشلىسا قەدەم،
زىلۋا، ئۇز گەۋدىسى چايقلار يېنىك.

ئۇ ئەسلىي تۇغۇلغان ييراق سەھرادا،
ياشايىدۇ ھازىرمۇ سەھرالىق بولۇپ.
تاكىسىمان چېھرىگە ئاقىدۇ تاڭلار،
بۈلتۈزلار كۆزىدىن باتنار خۇرسىنىپ.

تۇم قارا چاچلىرى ئۆرنەك تۈنلەرگە،
تولۇن ئاي شۇ تەندە بالقىيدۇ دەپ بىل.
ئۇ گويا سەنەمنىڭ تىرىك ھېيكلى،
ۋە پەقتەت بىر مائىغا يارالغان ۋەسىل.

1991 - يىل 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى، ئۈرۈمچى

بۇۋاق

زىنلىكىدا كۈلمەكتە بەخت،
ئانالىڭ ساڭا قارايدۇ تويمىاي.
ياق، سەن يىغلا، يىغلا بالىجان،
بار يىغاڭنى يىغلىۋال قويىمای.

سەندە يىغا پۈتكۈسى تامام،
بۇ ئۆمرۈڭدە تۆكمىگەيسەن ياش.
سەن بىلەمەيسەن، سەنچۈنۈم بىر كۈن،
تاش مامۇقتۇر، پاختا بولۇر تاش.

سەن بىلەمەيسەن ئوشىبۇ ھاياتتا
سېنى قانداق بىر تەقدىر كۆتەر.
بار ھەر كىمگە ئاخىر بىر ئۆلۈم،
كۆپ كۈنلەر بار ئۆلۈمدىن بەقىتەر.

مەن سەن بولماق بولغان بۇ پەيت،
يىگىتلىكتىن قالغىن بىخەۋەر.
سەن بىلەمەيسەن... يىڭىنە قولقىدىن
كارۋان تارتىپ ئۆتكەنگە قەدەر.

1991 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 - كۈنى، ئۈرۈمچى

پۇرتۇم

زەر قۇياش بىئارمان سۆپىگەن تاڭلاردىن
تالاڭ نۇرى سىن چايقار سۈزۈك چېھىرىڭدە.
پەربىزات قويىنۇمدا ياتقان چۈشلەرنى
مىڭ مەرتە تاشلايمەن بىر رەت ۋەسىلىڭگە.

توختىماي كۈي كۈيلە دولقۇن مەۋجىدە،
ئەي مېنىڭ ناخشامنى ياراققان ماكان.
بۈرکۈتلەر پەرۋازى كېلەر بىراقتىن،
يۇلتۇزلار بويىنۇڭغا چىڭ گىرە سالغان.

سەن پەرى ئۇخلىغان، خىزىر ياتقان جاي،
ھەر چىممىم توپاڭدا مىڭ كۈي ئەۋجى بار.
ھەربىر تۈپ گىياھتنى كۆكلىيدۇ ئارمان،
ھەر دەريя قويىندا ئاتەش ئېقىنلار.

1991 - يىل 12 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئۇرۇمچى

تۇغۇلغان كۈنۈڭە

سوپۇپ قويغىن مېنى مەلىكەم،
باتىاپ، قاقشاپ تاشماقتا سەۋىرەم.
ئۇشبو قۇتلۇق، شادلىق كۈنۈڭە
بولالىدىم يېنىڭىدا بىردىم.

تەقدىر نېچۈن رەھىمىسىز مۇنچە،
من نەقەدەر غېرىپ بىچارە.
ئىككى پۇكلەپ پۇچىتىدىن پەقەت
سالالىدىم ئاددىي ئىبارە.

ئۇچۇپ كەتتى تۇرنىلار قاتار،
تەبرىك ئېلىپ ساڭا ھەر بىرى.
فارفور جامغا يېشىڭىنى ئېلىپ،
سوراپ ئالغىن ئۇلاردىن مېنى.

1992 - يىل 1 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئۇرۇمچى

ياش ئۆلۈم

كەتتى قۇشلار، كەلدى يەنە نەچچە رەت،
باھار بىلەن سۆپۈشكەندە كۆك ئاسمان.
ھەسرەقللىرى سرغىپ چوشەر كەج كۈزىڭ،
بۇ بىر كەپە تېمى ئۇنىڭ قىيسىايغان.

ئىشىك ئالدى شىلدىر - شىلدىر ئېقىن سۇ،
سۆپەلمەيدۇ غەم - قايغۇدىن بۆلەكتى.
نىمجان بوۋاي ياتار يېرىم ئۇيقدا،
ئۇنتۇپ كەتكەن كەبى ئىسىق توشەكتى.

هایاتتىكى ئەڭ ئاخىرقى ۋەھىمە
باش ئۇستىدە چاقماق بولۇپ چاراقلار.
ئاھ، ئەجەبا دادىمۇ بۇ پەلەكتىڭ،
سۇس پىلدىرلار يانغان ئاشۇ قاراقلار.

تۈگلۈكىدىن سرغىپ چوشەن نۇر - ئېقىن،
ئەندىشە سالار ياستۇق ئۆززە جىلمىيپ.
ئەزەلدىنلا شۇنداق ئىكەن بۇ دۇنيا،
ياش چىنارلار كەتسە ئەگەر ئورۇلۇپ ...

1992 - يىل 2 - ئائىنىڭ 15 - كۈنى، ئۈرمىچى

كىچىككىنه قوش ئوتىڭى زهر ئارال

كىملەر كەلدى، كىملەر كەتتى بۇ يەردىن،
دوقۇرغىنى قايىسى ئىشىك، دېرىزه.
جىلغىلاردا ئەگىز ئاققان دەممىمۇ
كۈز غازىڭى سىرغىپ چۈشەر بەزىدە.

قۇياش، ئايىنى، يۇلتۈرلەرنىڭ بارىنى
بەلكىم سەنمۇ سۆھىلمەيسەن مېنىڭدەك.
كۆي ئەللىي ئۆزۈپ قالدى تۇن تەڭدە
ئۆمۈچۈكىنىڭ تورى ئوخشاش غۇرمەك.

گويا بۇندىا ئورمانلارنىڭ ئىچىدىن
بىر نۇقتىغا سىلچىپ ئۆتسە بىر نۇقتا؛
ھېس چايقىشىڭ دولقۇنسىمان بولدىيۇ،
يىتىپ كەتتى تىۋىشلىرىنىڭ بەك ئاستا.

كىچىككىنه قوش ئوتىڭى، زهر ئارال،
مەۋجۇتنۇقۇڭ غايىب بولدى بىر پەستە.
بۇلامىدىڭ ماڭا مەھبۇب، ماڭا يار،
سالىھ تاشلاپ ياشاپ كەلدىڭ ھەسرەتتە.

1992 - يىل 2 - ئايىنىڭ 28 - كۈنى، ئۈرۈمچى

كېلەلمىدىڭ ئەجەبمۇ

مهن كەلگەندە كېلەلمىدىڭ ئەجەبمۇ،
ئەي بوتا كۆز، جانغا جاپا قەلەمقاش.
زەپ چىرايىلق كەچكى دەريا ساھىلى،
مېنى تەنها كۈتەلمىگەن قىيا تاش.

يائىدى يۈلتۈز زىنلىرىڭدەك جىلىمىيپ،
يەنە تېخى كۈلۈپ چىقار تولۇن ئاي.
مەۋھۇتلىۇقنىڭ بۇندى بارى سەن تۇرساڭ،
فانداق كېتىي، قەدىممىگە قىيالماي ...

يالپۇز ھىدى ۋاه، نەقەدەر سوپىيەملۈك،
ئاكى سېنىڭ ئەتىر بۇيۇڭ كۆچكەنمۇ؟
ئوماق تاشلار قاڭشىرىڭدەك بوب قاپتو،
كۆرددۈم بۇنى ئاي مۆكۈنگەن دەممىمۇ.

قاراڭغۇ تۇن قاشلىرىڭدەك يىمېرىلىپ،
تۆكتى ئاسمان ئەمدى خاپىغان يېشىڭنى.
مهن بىلەمىدىم، دولقۇن قاچان ئېپ قالغان؟
ئوبىناب تۇرغان پۈرۈم - پۈرۈم چېچىڭنى.

1992 - يىل 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنى، ئۈرۈمچى

باھار قوشقى

سوزۈك - سوزۈك كۆك يۈزىدەك تۇمانلار
شايى چايقار يېشىل دەرەخ ئۈستىدە.
يېشىل دەرەخ قۇشلىرىنى يىتتۈرگەن،
يېشىل ياپراق، كۈمۈش قۇشلار ئەسلىدە.

باھار دېگەن مېھمان ئەمەس، گۈلباھار
ماکان توتۇپ قالدى مەڭگۈ بۇ يەردىن.
مۆلدۈرلىگەن قوي كۆزلەرەدە ھاياجان،
كۆچۈپ كەتتى كۆڭۈل كىرى يۈرەكتىن.

ئارغىماقلار قايتىپ كەتتى يايلاقا،
ئىس - توتەكلىك ئاساولىقى ئۆنتۈلدى.
مەيىن ئۇندە لۆمشۇپ ئاقار ئاق ئېقىن،
ئاھ، ئۇ كۈنلەر شۇ كۈنلەرنىڭ بىرىدى.

يىل 3 - ئايىنىڭ 25 - كۈنى، ئۈرۈمچى

خوشلشىش

كۆز ياش دېگەن تۆكۈلمەيدۇ بىكاردىن،
ئارمان، ئۆلۈم، ۋىسال، ھىجران بولمسا.
پىلىدىدى، ئۆچتى ئۆمىد يۈلتۈزى،
سوکۈت ياتار غېرىسىنغان يولاردا.

بۈگۈن ھېپتە، چىسلاغا نەچىدى؟
سەن ئەمە سەمۇ بۇنى ئېنىق بىلمىگەن.
كم بىلىدۇ ئاخىرقى رەت كۈلەمەي،
دىدارلاشمای كېتىپ قالغان تالڭى بىلەن؟

ئۇزاتماقتا ئۇنى تۇمان جىلۇسى،
ھەربىر گىياھ، يېشىل يايپراق، ئاق بويناق.
سم - سەم يامغۇر كەچتىن بېرى ياغقاچقا،
بولۇپ قالغان يولار پاتقاق، تېسىلغاچ.

ئۇ يېغلىدى، ئاتا - ئاتا، جىگدىلىك...
ئاقۇچ ئېقىن — بۇندى قالغان ھەممىگە.
خەير ساڭىا، ساددا، تەرسا، تەنتەك قىز،
تاغ كەينىدە قالدى تاشلىق مەھەللە.

1992 - يىل 4 - ئاينىڭ 10 - كۇنى، ئۇرۇمچى

تۇغۇلغان كۈن خاتىرسى

قاقدا، ئۆكۈن ۋە قانغۇدەك يىغلىۋال،
سەندە شادىق، كۈلکە، بايلىق بولسىمۇ.
بىر ئاق قۇسەن كۆكتە پەۋاز ئەيلىگەن،
پەي - پەيلرىڭ تۈزۈپ تۇرار شۇندىمۇ.

هایات گويا بىرلا ئورام موخوركا،
كۈلدىنىدا تۈتەپ تۇرغان قىيىسىپ.
بېسىلمىغان يوللار چەكسىز پېتىچە،
ئاي، يۇلتۇزلار قالار كۈلۈپ، جىلمىسىپ.

ئاھ، مەڭگۈگە ئۆمۈر نېسىپ بولسىدى،
ئىككىنچى بىر پلانېتادا بولسىمۇ.
قۇتلۇقلىماي قويار ئىدۇق بۇ كۈنىنى،
ئالتۇن قەدەھ ئېسىل مەيگە تولسىمۇ.

ئاخىر بىر كۈن كېلەر ئاشۇ قارا تۇن،
تىلغىنىچە دوست، يېقىنلار باغرىنى.
دېيەلمەيمىز بىر ياشىغان دۇنيا بۇ،
تۇغۇلغان بوب چىقىمىز ئاخىرى.

1992 - يىل 5 - ئايىنىڭ 1 - كۈنى، ئۇرۇمچى

ئاۋۇستىنىڭ ئاخىرى

جېنىم ئانا، قۇياش پاتتى غەربىكە،
ئىشىكلەرنى مەھكەم تاقاپ قويساڭچۇ؟
ئەته دۇنيا بولۇپ قالار سارغۇچ رەڭ،
ئۇچۇپ كېتەر قەپەستىكى قۇشلارمۇ.

ئېغىر سۈكۈت ئايلىنىدۇ هوپلاڭدا،
ئېيتالىمىدۇق تەسەللەنگە تەسکىن سۆز.
تالڭى ماڭىدۇ، تەڭ ماڭىدۇ ئاپتوبۇس،
مىسىلى قوڭۇر دېڭىز بولار بىر جۇپ كۆز.

ئۆمرى گويا چاقماقتەكلا بىر كەچ بۇ،
يالت قىلىپ ئۇچۇپ قالار شۇئانلا.
يېيەلمىدىم، چېكىلگەندە قېقالدى
تۈگۈنگەن شۇ ئۈزۈملىرىڭ باراڭدا.

قىش كېلىدۇ، قار ياغىدۇ لمپىلدەپ،
شاۋقۇن - سۈرهن كوتۇپ ئالار جىمچىتلىق.
ئىسىسىك كۆمەچ كۆمۈپ قويۇپ ساقلارسەن،
بىر چۆچەكە تۇغۇلارمۇ ھايانتلىق؟

1992 - يىل 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ئاتۇش

ئەقىدە مەرسىيىسى

جىلىميار كۆك ئۆزىرە كۈمۈش چېچەكلەر،
يورۇدى پاكار ئۆي، چەللەر راۋان.
ئۇن - تىنسىز ئايلىنىپ كەلدىم ئىشىكىڭگە،
مۇز تەلەت دۇنيادىن زاڭلىق نامايان.

شۇندىمۇ قالدۇrai ئاخىرقى گۈل بۇ،
پارقىراق قوڭغۇزۇم چاقنىشىڭ ئارا.
سارغىيىپ بارماقتا تاللارنىڭ ئۇچى،
يالغۇز بىر يوبۇرماق چۈشتى ئالدىمغا.

ئۇ مېنىڭ ئاخىرقى سۆز خېتىم ئوخشاش،
شۇ گۈزەل ئۆتۈمىشنى قىلسۇن نامايان.
سۇر باسقان چۈشتىكى يېنىك بىر چۆچۈش،
بېجىرىم ئۆلۈم بول، گۈلدەك سولىمغان.

قايتماس شۇندىمۇ مېنىڭ ئۆتۈمىشوم،
ئەسلىشىم كېرەكتۈر ئاچىقى ئەلمىدە.
ئاخىرقى شارابنى ئۆزۈڭ قۇيۇپ بەر،
پۇلخۇمار مەيچىگە قالسۇن ھېكايدە.

1992 - يىل 9 - ئائىنالىك 18 - كۈنى، ئۈرۈمچى

قەدەھ ئالدىدا

قۇيى دوستۇم قەدەھكە تولدو روپ شاراب،
بۈگۈنلا يەتكۈدەك بولغۇم بار كەپ.
سېزەمىسىن نەقدەر بىمالال قەلبىم،
قار باسقان داللار ياتار جىلىمىپ.

بىز ناخشا ئېيتايلى ئۇزاقتنىن - ئۇزاق،
ئاشقلق ياشىسۇن، ئۆلتۈرسۇن مېنى.
كىم كىرەر بۇ قىيا ئۈچۈق ئىشىكتىن؟
(تۇمانلىق سەھەردە پارلار ئاي نۇرى).

قارىغىن، مەن قۇشقا ئايلىنىپ بولدو،
دىل سۆيىگەن كىشىڭىگە سالىمىڭ يوقىمۇ؟
ئۇ ساڭا گۈل تەرگەن باهار پەيتىدە،
مەرھەممەت ئەيلىدى سوغۇق قىشتىمۇ.

ئۇنتۇلۇش ئادەمنىڭ تەتۈر قىسىمىتى،
كەچمىشىم بى ئەزىز يوللاردا قالغان.
شۇڭلاشقا بۇ شەھەر يانۋاردهك سوغۇق،
شۇڭلاشقا سەھەردە نەمخۇشتۇر تۇمان.

قۇيى دوستۇم، قەدەھنى لىقلىغىن، لىقلا،
بىز چوغىمىز ئىككىمىز يانمىغان گويا.

سۆزلىگىن، تىڭشايىمەن، تىڭشاشقا مەن بار،
يۇرتىمىز دەرىياسى — ئېقىنسىز دەريا.

1992 - يىل 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنى، ئۈرۈمچى

قار ياغقان كېچە

ئۇ، شادىلىق،
بەك لەرزاڭ چۈشىمەكتە ئاق قار،
ئاق قۇشقاچ تىلىدا كۈيلىنەر دۇنيا.
ئەزىزىم، كەلمەيسەن، توپۇڭ بولدىمۇ،
ئاپئاق بىر ئەتىرگۈل كۆكتە پەرۋازدا؟

ئېتىزدىن، قىرلا ردىن، يىراق دالدىن
چاقنىدى بىردىنلا يۈلتۈزۈرەڭ جۇلا.
قار باسقان مەجىنۇنتال تۇنجى كېچىسى،
تۆشەكتە ئولتۇرغان كېلىنچەك گويا.

من ناخشا ئېيتىماقچى بولدۇم بۇ پەيتتە،
بىر ئامال قىلىپ يەنە چۈشىمەك ئۇسسىلغا.
«ناھايەت ساقىدى كۆكتىن بىر يۈلتۈز»،
بىر يىپراق ئايلىنىپ كەتتى يۈلتۈزغا.

يىل 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى، ئۇرۇمچى

مهكتۇپ

ئازابلىق ھېس دەۋىریمەكتە قەلبىمە،
ئۇزۇن، ئۇزۇن سالام يازدىم، گۈزىلەم.
مېنى بەزەر نېمە قالدى دۇنيادا؟
سەنچۈن پەقەت تەنها چۆللەر كەزمىدىم.

پوچىتكەش ئۇ، يولغا چىقار ئەتلا،
كۆرۈمىدىن ياش، يۈرىكىمىدىن قان ئېلىپ.
من فاقشىدىم، من باتنىدىم سېنىڭدىن،
من بىلمىدىم، قالدىگىم يا يالتىيپ؟

ھەممە نەرسە سوغ تاشلىنار كۆزۈمگە،
بۇ شەھەردە من ھەممىدىن كۆپ بىزار.
تەنها قالدىم، كەتتى دوستلار تانسىغا،
سوپۇنەيمۇ، ياش تۆكەيمۇ، ئاھ، دىلدار.

تېۋىننەمەن قوش بولسا دەپ ئادەملەر،
تۇيدۇرماستىن ئۇچۇپ بارسام قېشىڭغا.
بولدى، ئەمدى ئارتۇق شوخلۇق قىلىمغۇن،
ماس كەلسىمۇ، ماس كەلمەيدۇ يېشىڭغا.

1992 - يىل 10 - ئاينىڭ 20 - كۆنى، ئۈرۈمچى

قوش ۋە قوش ئۇۋىسى

كىچىككىنه چۈرۈلغان چائىگا
ئاق توزانغا كەتنى قوشۇلۇپ ...
ئاه، دادا قوش يۈرگەندۇ نەدە،
كۆزدىن يىتتى ۋاپاسىز بولۇپ ...

بىر ئانا قوش تىترەيدۇ شاختا،
ئاچچىق - ئاچچىق قىلىپ كۆز يېشى.
بارچە قوشلار كۈلسە باهاردا،
قېنى ئۇنىڭ ئامراق قوشمىقى؟

يىل 11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئۈرۈمچى

چۈچۈك ئەسلام

ئۇ يوللار تۈنۈگۈنكىدەك تۇرار ئېسىمەدە،
سۆيىمەكتە ئاھ، ئۇنى تاڭدىكى تۇمان.
پادىچى قاچانلاردا كېتىپ قالدىكىن،
ئۇ پەقەت بىر كۈيگە كۈيلەيتى هامان.

مەن يەنە چېچەكلىر تېرىپ يۈرىمەن،
پەسىلىدىن پەسىلگە ھەممىسى باھار.
ئېھ، ئىشچان قوغۇنچى تېنىڭ ساقمىكىن؟
مەسچىتكە ماڭدىگىمۇ ئاڭ ساقال دىندار؟

ئاھ، مېنىڭ قۇشلىرىم، رەڭدار قۇشلىرىم،
كەلمەمسەن، كەلگىنە سۆزلەش مەن بىلەن!
ئۇراتتىڭ، قاڭشايتتىڭ تەنەتك مۇئەللىم،
ئېيتىپ بەر نېمە ئۇ جىڭدە ھىد دېگەن؟

ياق، ناۋاي ئەممىسىن، چۆچەكسەن بۇۋا،
ئۇزاقراق سۆزلىگىن باؤگۈن بىر قېتىم.
مەن سېنى بىلەيمەن مېھرىبان موما،
قەبرەڭگە گۈل قويىدۇم ئالا بويىنقم.

ئەسسالام، شېشە رەڭ سۈپسۈزۈك ئاسمان،
نە دەرد بار تۈن - تۈنلەپ تۆككەن يېشىڭدە؟

مهن ساڭا كۆپ ئوسمى ئوغربلاپ كەلدىم،
سوڭىنىم سەن يەنە توققۇز بېشىڭدا.

1992 - يىل 12 - ئايىنىڭ 9 - كۈنى، ئورۇمچى

ئايانال

سوزۈك تۇمان چايقىلىدۇ ئۇستۇڭدە،
تۇمان ئىچىرە يېشىل ياپراق تىرىمىسى.
بىر قارىسام ساپ ھەم سەبىي دۇنياسەن،
بىر قارىسام تاش - چالمىلار ئارىسى.

ھەر كېچىدە دوقۇمۇشلاردىن قۇچاقلار،
ئۇچۇرمَا بولار كۆككە يۈلتۈز تەرگىلى.
مەن كېلىمەن ئۇت ئىچىدە چوغ ئۇينىاپ،
مەن كېلىمەن ساڭا يۈرەك بەرگىلى.

يارىلىش — ئۇ، تاماملاڭغان مۇساپىه،
تەقدىر نېمە؟ راسلانىمغاڭ چىمىلدىق.
مېنىڭ ياشاش يىلتىزىمدا يۈكىسەكسەن،
مېنىڭ ياشاش يىلتىزىمدا رەسۋالىق.

سوزۈك تېشىم دولقۇنلارنى ئۇيناتقان،
خوراز ئەمەس سەھەر چىللاب ئۆتكىنى.
بىر جۇپ قىسمەت بويۇن قىستى ئالدىڭدا،
بىر جۇپ گۈزەل تاڭرەڭ ئالما دەرىخى.

1992 - يىل 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى، ئۇرۇمچى

ئۆمۈرلۈك ئىستەلمە

ھەر ئىككىمىز بىر مەھەللنىڭ بالىسى،
كۆيىگىننىڭ كىچىكىمدىن تەن بەرگەن.
تۈتەپ تۇرغان موخور كامدەك غەمگۇزار،
چىرايلىق قىز ياشالمامسەن مەن بىلەن.

ئاسىمنىڭنىڭ يۇلتۇزى كۆپ سېنىڭكى،
شۇڭلاشقا مەن سانىيەن ئىشىكىڭدە.
كىچىكىمە كىچىكىنە بالىدىم،
كىچىكىنە بالا ئەمەس كىچىكىمە.

ئۇزاقلاردىن كۆيلەپ كەلدىم نىشانىسىز،
سەندە سۇيدۇم جىننم چېچەك سۇرگەن دەم.
بىر ئىستىسىم تىل سالىمەن ھەممىگە،
ئۇزۇن - قىسقا ئىككى مىسرا بۇ ئالەم.

ئىنسان تۇرۇپ ياراتقۇچى ياراتتىڭ ،
يالىتىرىدىم سۈپسۈزۈك چوغ ئىچىدە.
بۈرىكىمگە بېرىپ يۈكىسىك تەسەللى،
چىرايلىقسەن، سەتلىشەرسەن سۆيگەندە.

1993 - يىل 1 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى، ئۇرۇمچى

هجران

مېنىڭ بولساڭ چاڭ - چاڭ بولۇپ يېرىلىم يۈرىكىم،
قانداق ئۇنتايى ئۆز مەلمەگە يانداش مەلەڭنى.
كۆچكەن كەپتەر پەيلىرىدەك قەدىرسىز بولۇپ،
ماكان قىلاي سەندىن يېراق، يېراق يەرلەرنى.

بۇ رەستىلەر، بۇ ئادەملەر ناتۇنۇش ماڭا،
كۈزگى دەرەخ ياپىرىقىدەك ئۈگەن مۇھەببەت.
موخور كامنىڭ قالدۇقنى تاشلاي قەيەرگە؟
سۇزۇك شاراب ئاھ، باغرىمنى ئىسىسىق ماكان ئەت.

سەھرادىكى نەي ئۇنىدەك يېتىمىغىنا قىز،
ئەستىلىكتە سۆزلەنمىگەن بۇيۇك تامىچە ياش.
بوسۇغاڭدىن ئىككىنچى رەت ئۇمتولۇپ ئۆتۈم،
ئاھ، نەقەدەر ئىچىنىشلىق، ئازابلىق ياشاش.

چايقىلىدۇ چوش دېڭىزى يېرىم شەھۋەتتە،
ئىككى قەلب ئىككى روھتا ئۇپۇشمىگەن دەم.
قان ئىچىدە كۆپىگىنىمى ئىستەر قېنى كىم،
سۇنۇق دىلدا زەنجىرلەنگەن ئۇنسىز ئەقىدەم.

ئاستا - ئاستا پۇتكىنىدە ئاخىرقى بىر تۈن،
ئۇنسىز ناخشا چېچەكلىتەر يوللاردا سەھەر.

مېنىڭ يارىم ئۆز ئەقلىنى يوقاتقان دۇنيا،
مېنىڭ شەھرىم كەلگىنمنى بىلمىگەن شەھەر.

1993 - يىل 1 - ئايىنك 27 - كۈنى، ئاتۇش

سەھەر

ئاستا - ئاستا سۈزۈلەكتە تۇمانلار،
يېشىل ئاسمان جۇلا تاشلار ئەتپاپقا.
كۆمۈش رەڭلىك تۆشەك ئوخشاش راسلانغان،
چىمەنزارلار سەيلىدىكى خانىشقا.

ھوپلامىدىكى ئاق تېرىھكىلەر يايپىرقى،
قاچان بىلگەن قۇشلار كەبى سايراشنى.
چاچ تارايىدۇ كۆل بويىدا مەجىنۇتىال،
ئۇسما رەڭدە چايقىلىدۇ سۇ يۈزى.

شوخ تەبەسىسۇم ئويئار ئۇپۇق لېۋىدە،
بىراق دالا رەڭدار گۈللەر دەستىسى.
ئاق بويىنقىم بىردىن جىمبىپ قاپسەنغا،
تەڭدىمۇ يَا دىۋانىنىڭ دەستىسى؟

بۈرۈپ بارار مۇنازىرى مەسچىتنىڭ،
سۇس يېشىل رەڭ سۈزۈك تۇمان ئىچىدە.
بۇزدى قۇشلار سۈكۈتنى ئورمانىنىڭ،
كىم بۇلغىبىتى ئىشىك چەككەن كېچىدە؟

1993 - يىل 4 - ئائىنىڭ 23 - كۈنى، ئۈرۈمچى

كېچە

سوکونات شەھىرىدە سانسىز يۇلتۇزلار
گۈگۈمغا تاشلىنىپ ئۇخلايدۇ كېچە.
بىر يۇلتۇز قىقىزىل چىقىرار يالقۇن،
بىر يۇلتۇز چاقنایدۇ كۆمۈش رەڭىدە.

سېنىڭدىن بەكمۇبەك يىراق شەھەر بۇ،
مەن مۇشۇ شەھەردەك يالغۇز بۇ يەردە.
موخوركام قىنى سەن، تۈگەپ قالدىڭمۇ؟
سوپىۋپ قوي ئوماقلا كۆپۈكلىك پىۋا.

شوخلۇقۇم، كولكەمنى كەلدىم سېغىنىپ،
ئەقىلسىز بىر قىرتى ئالدىم ئېسىمگە.
بىلمەيمەن سەھەردىن بېتىپ باردىڭمۇ؟
سېغىنىش، ئازابتا مەن بۇتكەن نامە.

ئېھ، باھار شاملى كىرمەكتە تەم - تەم،
ئەگىزلەر ئۇلغايغان قۇشلار پەسىلى بۇ.
ئىشىكىمنى ئۇلۇغ قىپ ئېچىپ قويدۇممەن،
دېرىزەم تەلمۇزۇپ تۇوار كىمگىدۇر.

1993 - يىل 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى، ئۈرۈمچى

رەسم

ئاق ئۇجمىگە ئېسىلىپتۇ قۇشقاچلار،
بۈگۈن چوقۇم بولۇپ قالدى يەكىشىنە.
تۇپا ئىچىدە لاي ئۇينيابىدۇ بىر بالا،
يېنىدىلا نان چىلانغان تەلەڭگە.

ئۇلغاياماقتا باشاقلىرى دېڭىرنىڭ،
تۆگە لوکسى ئۆركىشىدە بارخانلار.
قانداق ئىكەن دوزاخ، جەننەت، قىيامەت؟
بېيتىپ بېرەر ئۇ ئالەمگە بارغانلار!

من كېچىنىڭ قولۇنقىغا ئولتۇرۇپ
كېزىپ چىقىتم سانسىز كوچا، رەستىنى.
باھاردىمۇ ئاق خازانلار تۆكۈلگەن،
ئۇچراپ تۇرار قەدەمدە بىر تىلەمچى.

كۆز يېشى ئۇ كىرىكىلەرنىڭ خالىمۇ؟
ياش تۆكىدۇ ئادەملەرنىڭ يۈرىكى.
ئىشىكىمنى ئېچىپ قويىدۇم يولۇمغا،
ئۇزاق بولدى ئۇچراتىمىم ئۆزۈمنى.

1993 - يىل 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى، ئاتۇش

مۇھەببەت

تۇۋلاۋېرىپ پۇتۇپ بولدى ئاۋازىم،
تولا يىغلاپ ئايىرىلىمەن كۆزۈمىدىن.
سەن سۈكۈتنى جىمجىت ھەمراھ قىلغاندەك،
مەنمۇ سەۋەب ئىزدىمەيمەن ئۆزۈمىدىن.

بىز ئىككىمىز ئايىرىلغانغا ئۆلمەيمىز،
ھەر ئىككىمىز مەغۇرۇر، ئەمما بىچارە.
مەن كۆتىمەن يەنە كېلەر يۈلۈڭدا،
سەن كۆتسەن چىكىلسە دەپ دېرىزە.

ئەسکە چۈشىمەس ياخشى كۈنلەر ھەرگىزمۇ،
باغرىمىنى كۆيدۈرسىمۇ قىيامەت.
ياخشى چۈشنى يامان قىلىپ ئۆرۈمىز،
ئەمدى بىلدىم، مۇنداق ئىكەن مۇھەببەت.

كۆزلىرىدىن سىرغىپ چۈشكەن ئېقىنلار
ئېقىپ بېرىپ بوسۇغاڭدا توختايىدۇ.
مەن ئويلايمەن ئېقىن بولۇپ قالسامچۇ،
سەن ئويلايسەن تۈيان بولغان ئوخشايىدۇ.

1993 - يىل 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى، ئۆرۈمچى

جۇدالق ناخشىسى

سوپىگىنىم، ئاخىرقى يازغان خېتىڭ بۇ،
هایاتتا چىن قىلىپ تۆكتۈم تامچە ياش.
ئازابلىق قەلبىمنىڭ تېرەن تەكتىدىن،
ئالدىڭدا سارغايغان دەملەرگە ئوخشاش.

بىر رەستە، بىر كوچا ماڭار يولىمىز،
بۇ بىزنىڭ شەھىرىمىز — گۈللەر، كۈلۈم يوق.
كېچىلەر شۇ پېتى قېپقالدى سۆرۈن،
قېپقالدى باغچىدا تەنها ئورۇندۇق.

سۈرايىمەن كىشىلەردىن ئۆيۈم قايىسى دەپ،
سۈرىما مېنىڭدىن كىچىك ئىنىمنى.
تېگىشتىم بىر رومكا شارابقا پەقتە
تېگىشتىم، ئەزىزىم شادلىق، غېمىمنى.

سەن نىچاغ ئۇيقوۇدا ئىدىڭ ئۇ ئاخشام،
ھېچكىمگە تۈيدۈرمائى كەلدىم ئىشىكىڭگە.
بوسۇغاڭ ئالدىدا كۈتۈم بەك ئۇزاق،
سۆزلىدىم ھەممىنى كىچىك پىستەڭگە.

يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئۈرۈمچى

كۈز

ئالدىراپ تۆكۈلەر كۈز خازانلىرى،
بىز ماڭغان ئۇ يوللار گويا قەبرىستان.
ئەسەبىي چۆچۈشتىن كەلسەم ئېسىمگە،
كۈمۈش رەڭ كۈك خالى يوقالدىڭ قايىان؟

ئۆلۈمنىڭ كەينى ئۇ ئۇزاق، ئۇزاق يول،
قولۇڭنى بەر ماڭا كېتىيلى بىللە.
قىش كۈنى تۆكۈلگەن قارلار ئۇنىدا،
دەڭگارەڭ گۈل - چىچەك ياغار ئۇ يەردە.

بۈرنىكىم گوياكى ئاقار يۈلتۈزدەك،
ئۈيلىسام سەن بىلەن ئۇچۇپ كېتىپتۇ.
ھېچ نەرسەم يوق ئىكەن بىللە ئۆتكۈدەك،
ئۇبۈرمە، تالادا، بىراق كۆكتىمۇ.

چىرايمىم كۆرگۈسىز سارغايان بەتتەر،
نېمىگە ئوخشتىپ قويدىكىن ھىجران.
چاچلىرىم ئۆسکىلەڭ، كىيىمىم رەتسىز،
مەن گويا ييراقتىن كەلگەن سەرگەردان.

1993 - يىل 5 - ئايىنىڭ 15 - كۈنى، ئۇرۇمچى

قاۋاڭ ئالدىدا

تۇرار ئىزلار ئولىڭ - تەتۈر بوب بۇ يەردە،
چاپان سالدى ئىشىتىلا ھەققەت.
كەلدى قۇشلار ئورمىنى كۆتۈرۈپ،
شېئىر بولۇپ سۇيۇقلاندى مۇھەببەت.

ئۆمىد بەكمۇ ئۇزاق كەتنى سۈكۈتىه،
تۇختاپ قالدى كېتىۋاتقان بىر ئانا.
دۇانىنى ئەندىشىگە سالغان كىم?
ئۇن سېلىپلا يىغلىۋەتتى بىر بالا.

كاۋاڭ بولۇپ قالدى كېچە ئاسىمنى،
ئۇخلاپ قالدى ئەڭ ئاخىرقى بۈلۈزمە.
ئۇن سەككىزگە ئەمدى توشقان قىز كەبى،
تاللاشتىدۇر ھىسىسياچان جۇۋامۇ.

كەلدى ئازاب كۆز يېشىنى ئېقتىپ،
 قول سوزىدۇ ھەركىم بۇندა سۆيگۈگە.
خىياللاردهك شۇنچە مۇڭلۇق، بىغۇبار
شاىئىلار بار چوقۇم قاۋاق ئىچىدە.

5 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئۇرۇمچى 1993 يىل

ئاق تۇرنا

تاڭ سەھەر كوي كۈلەپ ئۇچقان ئاق تۇرنا،
ئېيىقىن، ئېيت بۇ قېتىم سەپەر قىياققا؟
شۇ ئۇزاق يوللاردا كېلەمسەن قىشلاپ؟
يا ئۇدۇل كېتەمسەن يىراق جەنۇبقا؟

كۆك ئاسمان باغرىنى كەڭ ئېچىپ توُرسا،
نېمىشقا كۆزۈڭدە يالترايىدۇ ياش؟
قارىغىن، سەن بىلەن كەتمەكتە گويا
تاغلارنىڭ كەينىگە قىسىايغان قۇياش.

بىلەمسەن سەن مېنىڭ ئاتا - ئانامنى،
نېمىنى ئېسىڭگە ئالدىڭ سەن شۇ تاپ؟
گۈلدەستە تىزماقتا جەنۇبلىق قىزلار،
گۈلدەستە تىزماقتا بىر ماڭا ئاتاپ.

كەڭ كەرگىن پارقىراق قاناتلىرىڭنى،
يازاي مەن بىر كۈپىت، بىر كۈپىت شېئر!
ئوقۇپ بەر بۇندىكى گۈزەل دالغا،
ئاڭلىسۇن كۆك ئوتتا سەمرىتكەن سىير.

1993 - يىل 5 - ئاينىڭ 22 - كۇنى، ئۇرۇمچى

شەھەر باغچىسىدىكى فانتازىيە

نەم ھاۋا سەگىتتى كۆپۈك باغرىمنى،
ئۇزۇڭ كىم مەن بىلەن تۇرغان يېنىمدا.
ئەسلىدە ئادەملەر ئۆزلىرى ساراڭ،
ھە، تېخى تىكىلەر ماڭا گۇماندا.

ئىككىمىز بۇ يەرگە كەلدۈقمۇ بىللە؟
راست بولسا ئېيىقىن قاچان، ئاھ، قاچان؟
مەن سېنى ئىلگىرى ئۇچرىتالىغان،
ئازابىتەك بىر ماڭا مەنسۇپ ئەي جانان.

تىتىرىگەن قولۇمدا سۇندۇم بىر تال گۈل،
سەن ئۇنى كۆكسۈڭگە تاقاپ ئاپىسەن ھەم.
يارىمنىڭ شۇ بىغەم تەلۋە كۆزلىرى
ياتلىشىپ، يىراقلاپ كەتكىلى نىكەم.

1993 - يىل 6 - ئاينىڭ 23 - كۈنى، ئۇرۇمچى

يارا ئابىدىسى

ئۆزۈم بۇزغان سۈكۈتلەرىنى
ئۆزۈم تىكلەپ كەلدىم چۈشۈمده.
نېمىدۇر ئۇ كۆزۈمده كۆيگەن؟
نېمىدۇر ئۇ كۆيگەن ئىچىمده؟

بەخت مېنى ئىزدەپ كەلسىمۇ،
كۆز يېشىمنى كۆزىمەن ئۇخشاش.

يۈرەك ئەمەس مېنىڭ يۈرىكىم،
مۇشت شەكلىدە قاتقان سوغۇق تاش.

1993 - يىل 6 - ئايىنىڭ 26 - كۈنى، ئۇرۇمچى

كۈندۈز

ئۇزۇن بىر مۇساپە تونۇردىك بۇ يول،
بەھۇزۇر ئاپتايقا قاقلىنار قۇياش.
سەبىي قىز كۆكسى ئۇ — كۆزۈمىدىن ئاققان،
لایلاشقان پورەكتە سۈزۈك تامچە ياش.

ئىي قەدەھ، پەيتۇندا ھەيىام بىرلە كەل،
ناخشامنىڭ ئۇ چېتى سېنىڭ ئۆيۈڭدە.
تاڭ سەھەر ئورماندىن كەتتى قۇشقاچلار،
تۈكۈلگەن پەيلىرى سايىرار ئىننە.

بۇ شەھەر ئاخىرى دەھشەت قىيامەت،
پارقراب ئازماقتا نوهنىڭ كېمىسى.
سەۋدالىق ئەقلىمگە پۈتكەندە كۈلدان،
بىر - بىرلەپ يىتتۈرۈم تاپقان ئېسىمنى.

ئۇ گويا قار گۈل بوب قوندى قەلبىمگە،
چىراىلىق ئالۋاستى كەنتىمە ئاخشام.
مەن تېخى قوي بېقىپ يۈرگەن بالدىم،
ئەمدىلا پىلىكى تۇتاشقۇچى شام.

ئىي قەدەھ، پەيتۇندا ھەيىام بىرلە كەل،
ناخشامنىڭ ئۇ چېتى سېنىڭ ئۆيۈڭدە.

ئاق سېرىق جۇۋانىنىڭ يوتىسى ئوخشاش
ئۇچقۇنلار چاچرىتىپ كۆيمەكتە كېچە.

يىل 8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى، ئاتۇش

نامراتلىق

جىمچىتلىق شەھەرنىڭ غەمكىن ئاۋازى،
بىر قىزچاق چوڭ يولدا ئايلىنار لەۋەن.
ئېرىشىشىم مۇمكىندۇر ئەڭ سېسىق تىلىغا،
مۇچەنلىك، سېنىتلىق پۇللەرىم بىلەن.

مېڭەمدىن تۆرەلگەن قۇرت - قوڭغۇزلار
بايىراملق تانسىغا چۈشكەندەك گويا؛
نېسىگە مەي ساتار ئۆلگەندىن كېيىن،
تبخىمۇ قەدرىنى بىلدۈردى دۇنيا.

قان گۈلى جېنىمدىن سرغىيىدۇ مەيىن،
مۇھەببەت — ئەي مېنىڭ بىكقۇيۇم قەبرەم.
يارىمنىڭ ئىشىكىگە بارسام مۇشۇ تاپ،
كېتىشىم كېرەكتۈر توختاپلا بىردىم.

يىل 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى، ئاتوش

ئۆتۈش سىزىقى

ماشىنا، پىكايپلار كېلەتتى رەت - رەت،
هن كېسىپ ئۆتىمە كچى ئىدىم بۇ يولنى.
ئۆلۈم بەك سۆپۈملۈك جانان لېۋىدەك،
كىمكىنە ئىللەقلە سىققان قولۇمنى.

سۈر بېسىپ جىمچىتلا دا جىدىم ئاستا،
ساقچىمۇ بۇ يەردىن يىراق ئىدى بەك.
ئاقىرىپ تۇراتتى ئۆتۈش سىزىقى،
ئۆلۈمده قائىدە - تەرتىپ بولۇشتەك.

نەيايەت مەن تۇرغان توپنىڭ ئىچىدىن،
بەختىز بىر ئىنسان چىقىتى ئالدىغا.
ۋە چاقلار ئاستىدا جان بەردى شۇئان،
لەگلەكتەك چاپلىشىپ، مىلىنىپ قانغا.

قاتىل كىم؟ مەنمۇ يە، شوپۇر، ماشىنا،
كىم ئىكىن بۇ يەردە بولغان گۇناھكار؟
قاتىللىق يۈز بەردى، يۈز بەردى ئاخىر،
بىخەتەر سىزىقتا ئاھ، بى ئىختىيار.

1993 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى، ئۈرۈمچى

ئۇچرىشىپ قالساق ...

توساتتىنلا قالساق ئۇچرىشىپ
بېرىلارمۇ دەيمەن يۈرۈكىم.
خۇشال قۇشتەك يېنىك پەر قېقىپ
ئۇچارەنمۇ ياكى بىر قېتىم.

توساتتىنلا قالساق ئۇچرىشىپ
كۆرۈشكەندەك تۇنجى رەت جانان.
بېرەرسەنمۇ ماڭا قولۇڭنى،
كېتەرسەنمۇ قايىرىلىپ شۇئان.

توساتتىنلا قالساق ئۇچرىشىپ
مەڭدەپ تۇرۇپ قالساڭ ناۋادا؛
كۆيىدۈرەرمۇ دەيمەن كەشىمنى
بارمىقىمىدىن چۈشكەن موخۇركا...

1994 - يىل 1 - ئاينىڭ 12 - كۈنى، ئۈرۈمچى

ئۇمىد تەبەسىسۇمى

نى - نى كۈنلەر ئۆتۈپ كەتتىغا،
ئۆتۈپ كېتەرىنه بۇ كېچە.
تىنچلانغىن دەردەن يۈرىكىم،
يۈلقۇنىسىن نېمىشقا مۇنچە؟

شۇ چولپىنىم كۈتمەكتە ئەنە،
دېمەك ۋىسال قالدى يېقىنلاپ.
جانان مېھرى يانار قەلبىتە،
شام ئوتىدەك غۇۋا پىلدىرلاپ.

ئاتۇش شەھرى يىراق بولسىمۇ،
(بىنالىرى قىستىلاڭ رەت - رەت).
ئىككى كۈندە يېتىپ بارىمىز،
قۇچاقلايدۇ دوستلار، مۇھەببەت.

يىل 1 - ئائىنك 17 - كۈنى، ئۈرۈمچى

بوتلکا

مهن ئوخشايىمەن ئىچىشتە ساڭا،
سەن ئوخشايىسىن ئىچىشتە ماڭا.
زىدە بولغان بولسا يۈرىكىڭى،
كۆزلىرىڭگە ياش ئېلىپ باققىنا.

ئۇچرىشىمىز كۈندە بىر قېتىم،
بولۇپ قالدۇق ئوبىدان قەدىناس.
ئادەملەردىن ساقلىغان گەپنى،
ساڭا ئېيتىپ بەرگىننەممۇ راست.

باشلاپ كەلسەم كۆرسەڭ بولاتتى،
مېنى خاپا قىلغان شۇ قىزىتى.
بۇ قانداقمۇ مۇمكىن بولسۇن، ھەي...
ساناپ بەرسەم بېرىھى يۈلۈزۈنى.

1 - ئايىنىڭ 18 - كۈنى، ئۈرۈمچى
1994 - يىل

سەن

سەن ئۆپۈمگە كىرىپ كېلىسىن،
پەرنىزاتىنەك ئاستا، مۇلايم.
سەن ئۆپۈمىدىن چىقىپ كېتىسىن،
تۇرغاندەكلا يېنىمدا دائىم.

سەن كېلىسىن ئۇزۇن بۇ يولدىن،
كۆرۈشكىلى مەن بىلەن ھامان.
سەن كېتىسىن ئۇزۇن بۇ يولدىن،
ئۇزۇم يالغۇز قالىمەن جانان.

سەن كىرسىسىن چۈشۈمگە كەچتە،
چۈش كۆرسىسىن بولۇپ ياسىتۇقداش.
شۇنچە يېقىن تۇرساقمۇ بىللە،
كۆرۈنمهيسەن شەيتانغا ئوخشاش.

1994 - يىل 2 - ئاينىڭ 4 - كۈنى، ئاتۇش

تەقدىر

سەن ئۆتىمەك بولساڭ بۇ يەر ئاستى يولدىن،
پۈلۈڭ يوق، غېمىڭ يوق، مەندەك يالغۇزلا.
تۇيۇقسىز يانچۇقچى توختىغىن دەيدۇ،
كۇپايە مۇخۇركاڭ بولسا سۇنساڭلا.

تونۇيىسىن سەن ئۇنى قاراپ كۆزىدىن،
تۆكۈلگەن كۆز يېشىڭ قىلىپ قويار سىرداش.
پۈلۈڭنى چىقارغىن دېمەس ئۇ ساڭا،
دەيدۇ بەس جاندىنمۇ پۇل تاتلىق ئاداش.

خەير - خوش دېمەس ئۇ، دېمەيىسىن سەننمۇ،
توساتتىن دەھىشەتلىك يېرىلىدۇ يەر.
ھەر ئىككىڭ يۈرىكىنى پارە - خۇن قىلار،
ئۇنىڭ ئوڭ قولىدا پارقىرالپ خەنچەر.

1994 - يىل 2 - ئاينىڭ 14 - كۇنى، ئۈرۈمچى

مهن بىلەتتىم

مهن بىلەتتىم، كېلەتتىڭ بىر كۈن،
ئاستا بېسىپ، لېكىن بىمالال.
دېرىزەمنىڭ تۆۋىدە بىر كۈن،
ئۆسۈپ قالغان كەبى مەجىنۇتىال.

مهن بىلەتتىم، كېلەتتىڭ بىر كۈن،
گويما كەپتەر قانات كەرگەندەك.
بەڭباش ئوغلۇم نەلەردە سەن دەپ،
ئانام تۈندە ئىزدەپ كەلگەندەك.

مهن بىلەتتىم، كېلەتتىڭ بىر كۈن،
سەۋەنلىكلەر بولمايدۇ كىمدىه.
مەندىن ئۆتسە نى چاغ باراتتىم،
ئاھ، بۇ قېتىم سەندىن ئۆتتى - دە... دە...

1994 - يىل 2 - ئايىنىڭ 21 - كۈنى، ئورۇمچى

بىر تال يۇلتۇز

بىر تال يۇلتۇز چاقنىайдۇ كۆكتە،
قاراڭغۇلۇق ئىچىرە بەك خىرە.
ئۇ سەنەمنىڭ ئۇتلىق كۆزىدۇر،
يېنىۋاتقان ئاشىق كۆزىدە.

بىر تال يۇلتۇز چاقنىайдۇ كۆكتە،
قاراڭغۇلۇق ئىچىرە بەك خىرە.
ئۇ بىرىدىنىرى يورۇق روچەكتۇر،
ئۆلۈۋاتقان ئادەم كۆزىدە.

بىر تال يۇلتۇز چاقنىайдۇ كۆكتە،
ئۇ، يارىمنىڭ يۇلتۇزى خىرە.
ئۇ بىر مىسرا يارقىن شېئىردۇر،
ئېھ، ئۇمىسىدار شائىر كۆزىدە.

1994 - يىل 3 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى، ئۇرۇمچى

تەبىئەت

سەن كەلمىسىڭ مەيىلى، ئەزىزىم،
ئاھ ئۇرمائىمەن چەكمەيمەن پەرياد.
ئىزدەپ كەلگەن كەبى پەرىشته،
قۇشلار كېرىپ كېلىدۇ قانات.

كۈندۈزى ئېھ، قۇياش يورتار،
تۈننە توب - توب يائىدۇ يۇلتۇز.
ئەگەر بارسام دەريا بويىغا،
مەيىن ئۇسسىز ئۆينىدايدۇ يالپۇز.

سەر توڭىمەن ھەر بىر پەسىلگە،
مىڭ دىلبەردۇ ئانا تەبىئەت.
جىنىم ئۇندا مەن كۆرگەن بارى،
جۇلاايىدۇ ئەمما سەن سۈيەت.

يىل 3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، ئۇرۇمچى

ساۋاقداشلار ئالبومىغا

مىسىكىنەن، خامۇشلۇق جۇلقۇغان قەلبىم،
قۇترايدۇ جىسمىمدا بىر سوغۇق تىتەرك.
كۆڭلۈڭلار نېمىمۇ ئەرزىتەر مەندىن،
ئەڭ ئاچچىق بىر رومكا شاراپتىن بۆلەك؟

كۆتۈرگىن، شاد - قوۋناق ئايلانسۇن قەدەھ،
بىز مەڭگۇ بىللەدەك شاد بول ساۋاقداش.
كۈلەيلى تەقدىرىنىڭ قىسمەتلەرىدىن،
يالتسىراپ تۇرسىمۇ قوي كۆزلەرەد ياش.

كەل، شادلىق بىز ئۇچۇن بولۇپ بەرسۇن ساقى،
(بار قانداق تەسەللى ئۇنىڭدىن باشقا).
تېخىمۇ ئۇنىلۇكىرەك بولسۇن ئۇنىڭالغۇ،
بىلمەيمەن، شۇندىمۇ دەسىسى ئالىسقا.

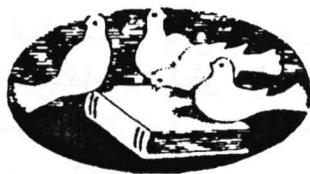
كۆتۈرگىن، شاد - قوۋناق ئايلانسۇن قەدەھ،
ئايرىلىش دەملەرى دىلىغا مۇڭ سالدى.
سۆزلىسۇن مۇزىكا، سۆزلىسۇن شاراب،
كىملەرنىڭ كۆڭلى ئاھ، كىملەرەدە قالدى؟!

يۇلتۇزلار قىسمىتى تەقدىرداش بىزگە،
كۆڭلۈلۈك دەملەرنى ئۇنوڭما ھەرگىز.

خهير - خوش، ئاداققى سۆپۈملۈك بىر كۈن،
خهير - خوش، ساۋاقداش، خهير، ئوماق قىز.

يىل 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، ئۈرۈمچى

سییت نوچى (II)

ئۇچتۇرپاندىن ياندىڭ نوچى قەشقەرگە،
ئېيىقان ناخشاڭ مۇڭىمىزغا قاتتى مۇڭ.
ئىشەنەمەيسەن؟

ماڭىتىسى بىر بەتنىيەت،
ساقايى دەيدۇ قارا كۆككە يۈلتۈزۈڭ.

سەن ماڭغاندا ئەمدى تېخى تالىقان،
يېڭى بىر تۈن كۆتۈپ ئالدى كۆك ئاسمان.
ئالدىرىمىغىن، ئانالىڭ ئوبىدان - سلامەت،
بېتىم - يېسىر، دوستلارغا بار جاي - ماكان.

ئېتىڭ هاردى، يىلۇمۇ ئۇزۇن، ئۇسسىز سەن،
بۈگۈن بىزنىڭ ئۆيىدە بىر رەت قونۇپ كەت.
ئۇنتۇپ قالغىن يەكتىكىڭنى كېتەرەدە،
يانچۇقىدا بىللە قالسۇن ھېلىقى خەت.

1994 - يىل 4 - ئائىنىڭ 7 - كۆنى، ئۈرۈمچى

ئايرىلىش

ئەزىزىم، راستىنلا كېتەمسەن ئەمدى،
ئەنە ئاھ، يۇلتۇزلار ئۆچتى بىر - بىرلەپ.
كەچۈر، مەن ئامالسىز سۇندۇم قولۇمنى،
(ئۇيىلىدىم، ھازىرلا كۆرۈشتۈق بىز دەپ).

خەير - خوش، نەقەدەر ئازابلىق سۆز بۇ،
ئۆتۈنەي يەنە بىر باققىن قايرىلىپ.
چۈنكى، بۇ ئايرىلىش بولسا مەڭگۈلۈك،
بىز ئىككى ئالەمدىن قالدۇق ئايرىلىپ.

يىل 6 - ئايىنىڭ 22 - كۈنى، ئۈرۈمچى

سالام، دۆڭۈۋۈزۈك

يۈرىكىم تىلىنغان، ئاقار تىم - تىم قان،
سەن مېنى گوللا، يا ئۈلۈمگە يوللا.
ئاخىرقى بىر سوملا پۇلۇم بار ئىدى،
نە قىلاي، قول سۇندى تىلەمچى بالا.

ھەممىگە بىپەرۋا ئەجەب ماكانسىن،
من كەلدىم يەنە بىر يىغلىۋالغىلى.
ئۇ تۇرغان پاھىشە — سىتۇدېنىت قىز،
موھتاجلىق بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگەن ئۇنى.

قىيامەت دەھشتى يېقىنلار ئاستا،
تىترەيمەن ئاتلىغان كەبى ئۆلۈكتىن.
ئۇ يىگىت چەكمەستە ئىدى بەك بەردىم،
ئەڭ قاتتىق بىر رەنجىش ئىشىتكەن ھاياتتىن.

1994 - يىل 7 - ئاينىڭ 10 - كۇنى، ئۈرۈمچى

سویگۇ قوۋۇقى ئىچىدە

قەلەندەر كۈتكەندەك بایلىق كۈنىنى،
كۈتىمەن مەنزىلەم يېز ئاچار بىۋاق.
ئەي لەۋەن، بۇ يولغا سالدىڭ سەن مېنى،
سۆز بەرسەم بولاتتى، سۆز بەرسەم بىراق...

ئېۋەنسىز ئالدىمىدىن ئۆتىسىن دەسىپ،
ئېيتىمەن پىچىرلاپ بەخت بۇ ياق، ياق!
شۇنىچىلىك بىپەرۋا كۆز تىكتىم دەسلەپ،
سۆز بەرسەم بولاتتى، سۆز بەرسەم بىراق...

تامىچە ياش سىرغىدى مەڭزىمىدىن ئاخىر،
ئۇ سۆيگۇ گۈلىدۈر شېرىن، خۇش پۇراق.
كۈتىمەن قول مىسىلى ئاجىز بىتەخىر،
سۆز بەرسەم بولاتتى، سۆز بەرسەم بىراق...

1994 - يىل 9 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى، ئاتۇش

ئالدىراش ئادەملەر تۆپى

تەن ئارا شۇنچە پاك، غۇبارسىز دىللار،
بۇلغانغان دەرىيادەك تارتىماقتا نەرە.
بۇ بىر توب شىر كەيىپ ئادەملەر ئارا،
منچۇ، من كىمگىدۇر تاشلايمەن گىرە.

قوللىرىم ئاجىزدۇر، كۈچسىز شۇ قەدەر،
قالغاندەك تېنىمگە مەھكەم چاپلىشىپ.
ئەمدىلا قايىتىشقان گويا ھەممىمىز،
ئۇزۇن بىر جەڭ پەيتى دەھشەت ئېلىشىپ.

قېنى سەن قولۇڭنى بەرگىن ئاھ، ماڭا،
تاشلانىدۇق يولۇمغا بولغايسەن مایاڭ.
ھەپسىلە بولسىمۇ نىگاھلار ئۈچۈن،
تەم - تەم بىز كۆرلەرگە چېچىلغاندۇر ھاڭ.

نەدە ئۇ ئۇنچىلىك چىدام ۋە غەيرەت،
يىتكەندۇر تەنلەردە كۈل بولۇپ بۇ دەم.
مۇھەببەت، گۈزەللىك بىرگە يۈز ئاچقاڭ،
بىز ياستۇق قىلىشقان بېھرىبانلىق ھەم.

1994 - يىل 11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى، ئاتۇش

سویگو پەيتى

ساب مەيىن نۇر سېپەر كۆكتىن تولۇن ئاي،
ئورمانلار شاخلىغان بولۇپ باراقسان.
بەك جىمجىت ئېھ، بۇ يەر يىرافقا قەدەر،
مەيلى سەن ئاه ئۇرغىن، كۆتۈرگىن ئىسىان.

ئىلاھىم ئېلىپ كەلدى بىرتى بۇ يەرگە،
روھلارنىڭ مېۋىسى چىچەك ئاچسۇن دەپ.
سەن مېنىڭ مەيلىمچە بولساڭ ناۋادا،
دۇنيانى ئىلکىڭگە بېرىھى ھەسسىلەپ.

بۇ مېنىڭ كۆزۈمده قارىساڭ دىلبەر،
كۆرۈگىنىڭ چوڭقۇرى يالقۇنلۇق ئۈكىيان.
كۆپىمەكتە ئۇ يەردە مەن بولۇپ تەنھا قۇش،
كۆپىمەكتە ئۇ يەردە مەن بولۇپ بېلىجان.

1994 - يىل 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى، ئاتۇش

يېزىدىكى بوتكامدىن تەسرات

بىز مۇھتاجمىز بىر - بىرىمىزگە،
زور بايلىقتۇر شارابىنىڭ كەپىپى.
كېلىپ - كېتىپ تۇرۇڭلار دوستلار،
يالغۇز تاشلاپ قويماڭلار مېنى.

ئالمساڭمۇ مەندىن بىر نەرسە،
ئۆتۈپ كەتسەڭ ھال - ئەھۋال سوراپ؛
يىغلاپ ئالاي قېرىنداشلىرىم،
قاداق باسقان قولۇڭغا قاراپ.

ھېچنېمىگە قادر ئەممەسىز،
بىرلا ئاللا قادر ھەممىگە.
سېتىلمايدۇ مۇندا مۇھەببەت،
مەن مۇھەببەت بېرى سىلەرگە.

1994 - يىل 12 - ئایينىڭ 7 - كۈنى، ئاتۇش

يارنى سېخىنىش

جىنىم، سېنى ئۇنتۇماق بولسام،
بەخت، ئۆلۈم، پۇلدەك ناۋادا،
دەرت - ئەلمىگە كۆتۈك كاللامنى،
قىلىماق كېرەك تېنىمىدىن جۇدا.

سەنسز كۈنلەر ئۆتىمەكتە مۇنداق:
كۈتۈش، ئازاب، شائىرىلىق ئارا.
ھەممە ئادەم ئۆلۈپ كەتسىمۇ،
بىر مەن يالغۇز قالغاندەك گويا.

سەن مېنىڭدىن يىراق بىر يەردە،
مەن نە هالدا بىلەمەيسەن ئەركەم.
دوستلار تۇتقان بۇ قەدەھنى،
يەنە سەنچۈن كۆتۈرۈم بۇ دەم.

1994 - يىل 12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى، ئاتۇش

مەپپۇرۇشقا دەيدىغانلىرىم

مەرھەمەت، قەدەھنى تولدوْرغىن قېنى،
دومسايماق نەهاجەت مۇنداق سىڭىيان.
غەم قىلما، مەي ھەققى تۆلىنەر دەرھال،
بۈلمسا ئۈستۈمىدىن سېلىنار چاپان.

مەست بولۇپ ناۋادا يىغلاپ تاشلىسام،
يىغلىشىڭ بىهاجەت بىللە توڭۇپ ياش.
مەينى دەپ كەلمىدىم ئىشەن بۇ يەرگە،
مەن كەلدىم مۇھەببەت، شېئىر دەپ ئاداش.

مەرھەمەت، قەدەھنى تولدوْرغىن قېنى،
شۇنچىلىك ئوخشايدۇ ئىنسانلىق سەۋىرم.
كۆپ تارتىسىم مۇھەببەت - سۆيگۈ دەردىنى،
كۆڭۈلسىز بۇ دەملەر ئۇنتۇلۇسۇن بىردىم.

1994 - يىل 12 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

ئەندىشە

مۇھەببەت قەلبىمگە تاشلايدۇ سايە،
بىر سېنى ئۆلۈمدىك سۆپەلىدىم مەن.
ھېرىتە تىكىلەر ھەر بىر ئۆتكۈنچى،
گۇيا مەن ئەڭ يىراق قىتىئە دىن كەلگەن.

قىپقىزىل گۈللەرگە تولدى كەڭ جاھان،
سېزىسىن كۆزۈمىدە كۆرسەڭ ئەڭەردە.
قەدىمەم تاشلىنار يېنىك ۋە لەرزان،
ئۆلۈمگە ماڭغانىدەك بەخت ئىچىدە.

بىلمىدىم قانداقچە بولۇر ئەتە تالڭى،
ناخۇشلۇق باغرىمغا ئۇرارمۇ خەنچەر؟
سەن خۇشال كۆكسۈمگە باش قويغان بىلەن،
مەن كەلمىش كۈنلەردىن تېخى بى خەۋەر.

1995 - يىل 1 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئاتۇش

كېچە سائەت بولغاندۇ نەچچە

كېچە سائەت بولغاندۇ نەچچە؟
بىرلا يۇلتۇز يانار چىمىرلاپ.
ئىككى ئىنىم كەتتى ئۇيىقۇغا،
پات - پات يېنىك جۆپلۈپ پۇشۇلداب.

بىر تەلۋىمەن گويا يۈگەنسىز،
چاققۇم كېلەر مەشنى، چەينەكىنى.
قانداق ياشايى سېنى ھاياتىم:
قانداق ئۇنتايى ئۆتكەن كۈنلەرنى؟

ئامانمۇ سەن دوستلار، ئۈرۈمچى،
ساۋاقداشلار، مەكتەپ، كۈلگۈنئاي؟
ئەجەب شېئىر يازالىمىدىم مەن،
شېئىر مېنى يازار توختىماي.

1995 - يىل 2 - ئايىنىڭ 6 - كۈنى، ئاتۇش

تېلېفون

ھەممە نەرسە ئۇن توڭۇپ كەتكەن،
قاي بىرىنى ئەسلىي كۈنلەرنىڭ؟
بەلكىم بىراۋ چېكۈۋانقاندۇ
ئىشىكىنى سۆيگەن قىزىمنىڭ.

بىز ئايىرلىپ ئوتتى كۆپ زامان،
يېزىشمىدۇق بىر رەت سالام خەت.
تېلېفون كەلدى دوستۇمغا ھېلى
سۆيگۈنلىدىن ئاخىرقى نۆھەت.

تەقدىردا شىز دېگۈم كەلدىيۇ،
ئېيتالىمىدىم بىر سۆز دوستۇمغا.
ئۇ كۆزىگە لىق ياش ئالغانچە
يېنىك ئۇرۇپ قوبىدى دولا مغا.

1995 - يىل 2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى، ئاتۇش

خەت تاپشۇرۇۋېلىش

رەھمەت سېنىڭ ئارتۇق ۋاقتىڭغا،
ئىككى مولۇق ماركا پۇلۇڭغا.
مېنى يەنە ئۇزۇن يالغۇزلۇق
سوپۇپ قوبۇپ كەتتى سوغۇقلا.

يازمىساڭمۇ بولاتتى ئاخىر،
سېنى نىچۇن بۇيرۇي ئىبىكە؟
ساراڭ ئىكەن ئەسلى ئادەملەر،
ئايان بولدى ھەممە بىھۇدە.

من ھېلىمۇ بۇ سوغۇق ئۆيىدە،
ئۈلۈزىمەن ئورۇندۇق ئوخشاش.
تۆكۈلمىدى تېنىمىدىن خازان،
ئىللەتمىدى باغرىمىنى قۇياش.

1995 - يىل 3 - ئايىنىڭ 6 - كۈنى، ئاتۇش

بىر كۈنلۈك بېھو شلۇق

بىز ئىككىمىز يات ئادىمەدە كلا
ئۇدۇل كېلىپ كەتتۈق ئۆتۈشۈپ.
قاراڭغۇلۇق باسقان ئەترابىنى،
سېسىماقتا تېنىم كۆپۈشۈپ.

لەنتىگە ردى ئۇزۇن شۇ كوچا
تىلدى يەنە يارا ئاغزىنى.
تەسەللىگە موھتاج ئىدىمەن،
ئاھ، تىل سېلىپ ئۆتكىنىڭ قېنى؟

چۈش بولماقتا سەنسىز هايأتىم،
قەبرىستاندىن بەرگۈچى خەۋەر.
چۈشۈپ قاپتو سول پاي ئايىغىم،
سەزمەپتىمەن كەچ كىرگەن قەددەر.

1995 - يىل 3 - ئايىنىڭ 9 - كۈنى، ئاتۇش

كىشىلەر ئارا

ئىشىكىم ئالدىدىن ئۆتتى بىر ئادەم،
سۆزلەشكۈم، سىرىداشقۇم كەلدى شۇ قەدەر.
خالىسا قولىنى سىقاتتىم مەھكەم،
خالىسا كېتەتتىم بولۇپ ھەممىسىپەر.

سورىماس ھېچ كىشى مەندىن بىرەر رەت،
نېمىشقا سەن مۇنچە مۇڭلۇق، پەريشان؟
دەردكە دەرد بولىمسۇن دەمدىكىن ئۇلار،
ياشىماق ئاسانمۇ سۆيگۈسىز ھەر ئان.

ئىشىكىم ئالدىدىن ئۆتتى بىر ئادەم،
ئالدىراپ كەتتى ئۇ، يۈتتى قارىسى.
بىراقلاپ كەتمەكتە ئادەملەر مەندىن،
بىراقلاپ كەتمەكتە كىشىلەر ئارىسى.

1995 - يىل 4 - ئايىنىڭ 9 - كۈنى، ئاتۇش

تەقدىردىن

خوشلاشقان شۇ ئاخشام قايغۇر دۇم ئۇزاق،
رەنجىشىم نەھاجەت سەندىن، تەقدىردىن.
بۇ كەچمۇ ئۇيقۇسىز بولدۇم پەرىشان،
ئۆلپىلا تۈگەشىم، بۇمۇ تەقدىردىن.

تىۋىنېپ ئالدىكىغا بارغۇم كېلىدۇ،
بارالماي زارلىشىم سەندىن، تەقدىردىن.
ئەتىمۇ قاۋاقتىن قايتارمەن غەرق مەست،
خەق ئۇرسا، هەق ئۇرسا بۇمۇ تەقدىردىن.

توختىمای ئېگىز - پەس سۆزلىيمەن گاھى،
بىر ۋەھى بولغاندەك سەندىن، تەقدىردىن.
دۇستلىرىم ئەقلىدىن ئاداشقان دەيدۇ،
مەن سەندىن ئاداشقان - بۇمۇ تەقدىردىن!

1995 - يىل 4 - ئاينىڭ 11 - كۈنى، ئاتۇش

يامغۇرلۇق كۈن

بەك سىم - سىم تۆكۈلەر شىرىلداب يامغۇر،
يايپىشىل بىر جاھان، هاۋا ساپ تازا.
كۆز چاقار ھەممە ياق بولۇپ بىر قوۋناق،
قۇلۇلە يانغاندەك سۈزۈك ئايدىگدا.

كەچ بولسا ئۆيۈمگە قايتارمەن يەنە،
كۆتىمەكتە يالغۇرلۇق، ئىشلار بى ساناق.
بىر نۆرە ئىدىغۇ توپۇم بولسىمۇ،
چاي قۇيۇپ يېنىمدا ئولتۇرسالىڭ ئوماق.

مەن لەمپە ئاستىنى قىلىمىدىم پاناه،
تاماشا قىلىشقا ئەپلىكتۇر بۇ يەر.
(ئاھ، كۈنلۈك كۆتۈرگەن سەتەڭ قىزلاردىن،
ياۋروپا، ئافريقا، قوشنا ئەل قەدەر).

1995 - يىل 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ئاتۇش

ئۇچراشقان جايغا بېرىش

مەن كەلدىم ئىككىمىز ئۇچراشقان جايغا،
قېنى ئاھ، تۇرغىنىڭ كۈلۈپ ئالدىمدا؟
يېقىنلا يەردىكى بۇلاق بوغىنقاران
ھالىمنى بۆلۈشۈپ ئالدى چامىدا.

بىر جۈپ قۇش كۆك بويلاپ ئۇچتى پۇررىدە،
ئۇرمانلار سۈكۈتلۈك تۇوار جىممىدە.
چىمەنلەر شۇئرلاپ سورىدى سېنى:
« نېمىشقا سەن بىلەن كەلمەيدۇ بىللە؟»

ئەزىزىم يەنە بىر خوشلىشايلى بىز،
يا قايتىپ كېتەرمىز ئۇچراشقان جايغا.
يا مەڭگۈ شۇم تەقدىر ئالار ئىلكىگە،
ئەته كەچ ساقلايمەن خوشلاشقان جايدا.

1995 - يىل 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى، ئاتۇش

ئاھ، مەندەك قەدرىڭنى بىلمەيتتى ھېچكىم

سەن ھازىر قەيەردە، قايىسى بىر ھالدا؟
تەلەپۈرۈم، ئاھ ئۇرۇم، كۆتۈم بىر خەۋەر.
ئۇ كۈنلەر ئاجايىپ سوپۇملۇك ئىدىك،
ئۇ كۈنلەر، تۈنلەرمۇ — باھار، تالڭىز سەھەر.

چىرايلىق شۇ تۇرقۇڭ كەلسە ئېسىمگە،
بۈرىكىم ھازىرمۇ بولۇر لەختە قان.
ئاھ، مەندەك قەدرىڭنى بىلمەيتتى ھېچكىم،
ئىزدەيمەن كېتىشكە ئادەمسىز ماكان.

بۇ ئۈچ يىل ئىچىدە جۇدىدىم بىر ئاز،
ئۆزۈمنى بەزلىي مەن، باسايى ھەم قانداق؟
ئاڭلىسام ئۆتەركەن توپۇڭ مەپسى،
كەچ كۈزدە ئىشىكمىدىن ئىسىپ قوڭغۇراق.

1995 - يىل 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى، ئاتۇش

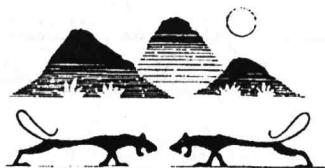
ساراڭ

ئېرىنلىز، بەك غەمسىز ئۇنىڭ كۆزلىرى،
كۆز تاشلار ھەممىگە مەست، بىپەرۋا.
ئۇنىڭچە ھېچىنەمە سۆيگۈ، دەرد - ئەلم،
بىر ئوماق، پاك، سەبىي بالىدۇر دۇنيا.

چۈشەنەس نېمە ئۇ ياشاش ۋە ئۆلۈم،
بەربىر ئوخشاشتۇر ھايىان ھەم ئادەم.
قارىساڭ ئۇرۇرتى ئېچىلىپ قالغان،
شۇندىمۇ خاتىرجەم تاشلايدۇ قەددەم.

ئېزەلمەس، ئېھ، ئۇنى ھاياتلىق غېمى،
توي قىلىش، توي كۇنى كېيىنىش قانداق.
يەر تەۋەرەپ، كەلكۈن كېلىپ ئاپەت بولسىمۇ،
بىر خىللا ھېجىيپ قوپىدۇ شۇنداق!

1995 - يىل 5 - ئائىنلۇ 1 - كۇنى، ئاتوش

ئەتىگەن سائەت يەقتە

ئۇزۇن بىر مۇساپە باشلاندى قايتا،
يۈدۈشكە مەجبۇرمىز ھايات يۈكىنى.
يالىڭاچ بۇ ھالدا ئۆلگۈم بار ئەجەب،
كېيمەيلا ئايىغىم، شىمىم، بۆكۈمنى.

ئەنە ئاھ، نەيزە بوي بولۇپتۇ قۇياش،
نۇرلىرى پەنجىردىن كىردى سۆرۈلۈپ
بىر چاپقۇر جالالانىڭ قىلىچى ئوخشاش.
ئالدىراپ كىينىمەك كېرەكتۈر ئەمدى،
قاراماق، بۈز يۈمىاق، يەنە چاي ئىچمەك.
ئۇن مىنۇت خىزمەتكە كېچىكىپ قېلىش،
بىر قاپ سىگارتقا زار بولۇش دېمەك...
نە ئامال؟

ئاستىلا باسىمىز قەددەم،
بىر مەھبۇس تۈسىدە ئېچىپ ئىشىكىنى،
كەچكىچە ئاراملىق بولمايدۇ بىرددەم.

شۇنچىلىك شاپاشلاپ ئېرىشىكىنىمىز،
بىر قەددەم ئالغانغا ئەرزىسە نېمە؟
ئاجىزلىق، ناخۇشلۇق مەن بىلەن كەتسۈن،
باتۇرلۇق تىلەيمەن دوستلار سىلەرگە.

1995 - يىل 6 - ئاينىڭ 14 - كۇنى، ئاتۇش

ئون بەش ياشلىق ئاننا ئاخماتۇۋا

مايسارەڭ شۇ كۆپكۈك كۆزلىرىڭ ئىچىرە،
ئەقلەنىڭ نۇرلۇرى تۇرۇپتۇ پارلاپ.
تۇرۇپسەن ئالدىمدا كۈلۈپ، جىلمىيپ،
يىگىتلەك ئۇرغۇغان بەستىمگە قاراپ.

بىلەمسەن بۇ يىل كۈز تويۇم بولىدۇ،
من باغاق يازىمەن دوستلارنى چىللاپ.
ئەڭ نەپس بىر باغاق ئېلىپ قويدۇم ساڭا،
ئاتايىن ۋوتكمۇ قويىمەن ساقلاپ.

چىرايلىق بولسىمۇ مەن سۆيىگەن شۇ قىز،
چۈشەنەمىس سېنىڭدەك، نېمە ئۇ شېئىر؟!
ئۇنىڭچە ماشىنا، كېيىم ۋە ئالتۇن
هایاتنىڭ مەنسى ئىمىش بىردىنىرى.

1995 - يىل 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنى، ئاتۇش

شېئرلىرىمغا مونولوگ

ئازراق چىكىلار قەلب ئىشىكىمنى،
ئۇ ھەسەت چىكەلمەس يەنە كۆپ قېتىم.
قەدىرىلىك بولسىمۇ شائىرلار شۇنچە،
بىر قىزنىڭ ئالدىدا خازانىدۇر قەدرىم.

ئېرىشىشىم كېرەك دەپ ئويلايتىم مەڭگۈ،
ئۇزۇمده يوق بولغان پۇتكۈل نەرسىگە.
ئادەملىك ھەققىدە ئىزدەندىم قاچان،
شۇ كۈندىن بەندەمن دوزاخ ئىچىگە.

ۋارقىراپ تاشلايمەن چىدالماي بەزەن،
(يوقالسۇن پاراسەت، ياشىسۇن دۆتلىك!)
بەك بالدۇر چۈشىنىپ ئالغاج سۆيگۈنى،
چۈشەنگەچ قانداقچە بولىدۇ ئەرك.

مەيلى ئۇ ئادەملىر شەھەر يَا قىشلاق،
ئوخشاشلا بىر دوزاخ قىسىمىتى ماڭا.
ئاه، شاللاق قىزلارىنىڭ سۆيۈشلىرىدەك
بۈرىكىمنى قاتتىق قىپ قويغان بۇ دۇنيا.

1995 - يىل 8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى، ئاتۇش

كېچىدە يالغۇز شەھەر ئايلىنىش

بىرلا ئۆزۈم قالغان دۇنيادا،
خوجايىنمهن گوپىا هەممىگە.
ھېچكىم مېنى قىلمايدۇ خاپا،
مۇھتاج ئەمەس مەن ھەم ھېچكىمگە.

شەھەر ئېغىر ئۇيقۇغا كەتكەن
كۈندۈزدىكى ھارغىنلىق بىلەن.
ئاسان ئەمەس ياشاش ئۇنچىلا،
تەنھالىقىمۇ جانغا جاپاکەن.

منىۋىلىپ ۋېلسىپتىمغا،
سول قول بېسىپ ماڭسامىم بۇ ئان،
چاقىرىپ قويىماس كوچا ساقچىسى،
ھەممە قەدرىم قىلماقتا بايان.

ئەمما خىيال قىلىپ قويىدى خاموش،
ئۆتكەن كۈنلەر كەچمەكتە ئەستىن.
ئىنسان قەدرى بۇرج، ۋىجداندا،
ئەمەس بەلكىم هووقۇق، خىزمەتنىن.

ساۋاقداشلار ئامانمۇ سىلەر؟
ئامان - ئېسەن بولۇڭلار دائىم.

شائىرىڭلار بولدى باجىگىر،
بولالىمىدى ئىسىت، مۇئەللەم!

1995 - يىل 10 - ئايىنىڭ 5 - كۈنى، ئاتۇش

قۇتلۇق كۈن

ئاقۇشىرەڭ بۇلۇتلار سۈزۈك ئاسمانىدىن،
تەبەسىمۇم ئىلىكىدە كۆز تاشلار ماڭا.
دەرىالار شوخلىنىپ ئاقار دولقۇنلاپ،
مۇبارەك، مۇبارەك دېگەندەك گويا.

بىر ماڭا نۇر سەپكەن كەبى قۇياشمۇ،
ئالتۇنەڭ نۇرلارغا تولۇپتۇ گەۋەدم.
قارايىمن كىشىلەرگە مۇھەببەت بىلەن،
تاغلارغا، باغلارغا، ئېقىنلارغا ھەم.

بىر تاتلىق ۋالىڭ - چۈڭغا تولغاندۇر ئەتراب،
قۇشلارمۇ قوشۇلۇپ ئېيتىماقتا ئۆلەن.
مەن گويا شاھزادە، گويا بىر ئەلگە،
مولچىلىق، مەربىت، شادلىق ئېلىپ كەلگەن.

شۇ چەكسىز بەختلەر مېنىڭكى ئەمدى،
نەقەدەر يېقىشلىق بولۇپ كەتكەن دۇنيا.
مەن ئۈچۈن يارالغان بۇندىكى ھەممە،
ھەممىسى ئېلىكىمگە ئۆتكەندۇر گويا.

مېنىڭمۇ چوب - چوڭلا يېگىتلىكىمنى،
چۈشەندى بۇ ئالىم، بىلدى ئادەملەر.

بىپايان باغرىدا ئۇچتۇم ئاسمانىڭ،
بېشىدا كۆتۈردى يەنە ئانا يەر.

يىل 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى، ئاتوش

ئۈچ ئىنسىم

ئۈچ ئىنسىم ھەر كۈنى كېتىر مەكتەپكە،
ئاھ، ئۇلار نەقەدەر غەمسىز، بەختلىك.
باش باھار سەھىرىدەك خۇشال، بىغۇبار،
ئەسسىلام گۆددەكلىك، سالام، گۆددەكلىك.

ئىشتانسىز يۈگۈرۈپ يۈرگۈم كېلىدۇ،
شۇ كۆككۈڭ چىۋىقنى قىلىپ ئارغىماق.
بالىدەك چۈشلەرنى كۆرىمەن ھەر تۈن،
چۈچۈڭلا يىگىتمەن، بىراق بەك سالماق.

چۈشەنەس ھەسرەتلىك قەلبىمنى ھېچكىم،
بىلمەس ھەم نېمىلەر ئويلاپ يەتتىم مەن.
ئەقىل ئۇ خەلقە ياراشقان بىلەن،
ئەمما بىر شەخسکە دۈشمەن نېمىكەن.

ئاھ، قولۇم تۇتىمайдۇ، پۇتۇم باسمايىدۇ،
قوقاستا ماڭغاندەك تاشلايمەن قەدەم!
كەل شائىر ئاغىنەم ئابلىمەت تۇردى،
دەرد ئىچىرە ئولپىھەتداش بولوغلى بىردىم.

قەدىرىلىك ئەمەستۇر شائىرلىق ئۇنچە،
ياشالماي قويىمىز ئەمما شېئىرسىز،

قارىغايىنى ياشناتقان تۇپراق ئەمەسمۇ،
ياشالماس ھەتتاکى قۇشلار ماكانسىز.

يىلى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى، ئاتۇش

قول

هۆسنىمىزگە ھۆسىن قوشتى شۇ قول تەڭداسىسىز،
شۇ قول بىزگە بېغىشلىدى غايىت زور قۇدرەت.
ھەممە شەيىسى ئالدىمىزدا تەسلىم قىلدى جان،
باش ئەگدى ھەم شۇنچە تەلۋە، تىلىسم تەبىئەت.

شۇ قول بىزگە ئېلىپ كەلدى كۆپتنىن - كۆپ ھەسرەت،
شۇ قول بىلەن پۇنەر قىزلار ھىجراڭ مەكتۇپى.
ئەجەبلەنمە باش ئۈستۈڭدە ئايلاتسا بەزەن...
نىمىدۇر ئۇ گېلىمىزتى سىققان ئەسەبى؟

شۇ قول بىزگە بەردى يەنە چەكسىز مۇھەببەت،
شۇ قول بىلەن گۈزەل بولدى، نۇرلاندى ئالەم.
سۆزلە قىنى قاي قىسىمەتكە ئەسرسەن بۇئان؟
يۈل بويىدا خىيال سۈرۈپ تۇرغان ئەي ئادەم.

شۇ قول بىزگە ئېلىپ كەلدى خۇشاللىق، گاھ دەرد
ياشىپ كەلدۈق ئۇشبوھالدا ئۇرۇق زاماندىن.
نىچۈن بىرلەر ئەزىز بولدى، بىرلەر خار - زېبۇن؟
يارالمىغان سەن يَا ئالتۇن، مەن لاي توشەكتىن.

شۇ قول بىلەن ئۆلتۈرۈشكەن قېرىنداشلار بىز،
بىر - بىرىمىزتى باغلاب كەلگەن دارنىڭ ئالدىغا.

چوشەنەمەيسەن كىچىك ئىنئىم بۇ قول دەردىنى،
ئاھ، ئۆتۈنەي مۇنداق خۇنۇك قارىما ماڭا.

1995 - يىل 11 - ئايىش 10 - كۈنى، ئاتۇش

ئادەم ۋە ھايۋان

كۈلۈمىسىرەر كۆك ئۆززە قۇياش،
قۇشلار ئەجەب سايرايدۇ خۇشال.
ئېھ، باهارنىڭ مەيىن شامىلى،
داللاردىن ئۆتەر بىمالا.

نېمىشقا مەن سورگەنچە خىيال،
ئاھ ئۇرىمەن ئۇزاقتنىن - ئۇزاق؟
سۇدا ئەركىن ئۆززەر بېلىقلار،
يابلاقتا قوي، كالا، ئارغىماق.

قايغۇسى يوق بەلكىم شۇلارنىڭ،
كېتەر نەگە بارغۇسى كەلسە.
مەندىن سورا نېمە مۇھەببەت؟
مەندىن سورا نېمە دەرد - ئىسى؟

يىلى 1 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئاتۇش 1996

گائىڭرىغان بالا

ئۇزۇن، ئۇزۇن خىيالدىن كېيىن،
بولۇپ قالدىم يەنە پەرشان.
قېچىپ كەتكۈم كەلمەكتە ئۆيىدىن،
نىمە مەنچۇن بولۇر قەدردان؟

پېرىم تاللا شامدۇرەن بۇ دەم،
يېقىپ قويغان ئايىسىز كېچىگە.
ھەممە نەرسە سوئالدەك ماڭا،
يامان سوئال پۇتكۈل شەيىنگە.

ئېڭىكىمنى يۆلەپ شۇ ھالدا،
يىغلىۋەتكۈم كەلمەكتە بىر پەس.
ئاھ، ياشاشتىن سەۋەب نېمىدۇر؟
بۇ ئولتۇرغان مەنمۇ، مەن ئەمەس؟

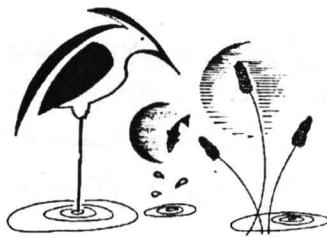
ئىشىنىمەن ئادەم مەن ھامان،
مەۋجۇنلۇقۇم ئەممە گۇماندا.
يولۇچىنى ئۇچراتقانمۇ سەن؟
يول ئىزدىگەن قويۇق تۇماندا.

بولۇپ قالدىم ئۇزاقتىن شۇنداق،
چالا كەيىپ بەڭىدەك خاموش.

ياكى مەندەك بولامدىغاندۇ
ئۆز توپنى ئىزدەپ يۈرگەن قوش؟

1996 - يىل 1 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئاتۇش

قارايمەن ھەممىگە مەستانە بولۇپ

يابىپشىل ئېتىزلار، باقلار، داللار،
بىر چەكسىز دېڭىردىر تۈرغان دولقۇنلاپ.
بەك مەيىن نەي ئۇنى كېلەر يىراقتنى،
سۇس تۇمان سۈرۈلەر تاغلارنى بويلاپ.

يىراقلاپ كەتمەكتە كۆزۈمىدىن لەرزان
توب - توب قوش كۈك بويلاپ قاققانچە قابات.
خۇش ساباھ پىچىرلار قۇلاقلىرىمغا
گوياكى سۆز ئېيتقان كەبى پەرىزات.

قارايمەن ھەممىگە مەستانە بولۇپ،
تەبىئەت ئەزىزدىن بىر گۈزەل دۇنيا.
دەرىالار بىر قىزىدۇر يالىڭاج يائقان،
ئىبە، يېشىل قىرغاقلار كۈك پەرتۇق ئاڭا.

1996 - يىل 2 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى، ئاتۇش

سەر

قەلبىمدى

ئىزتىراپلىق ئۇنلەر بەك تولا،
ئايلىنالماي قالغان ساداغا.
بەلكىم پىنهان ياشايدىغاندۇ،
قالمىسۇن دەپ مېنى ئۇۋالغا.

باردۇر ئۇندا ئەڭ گۈزەل يەرلەر،
بۇ دۇنيادا مەؤجۇت بولىغان:
پاتقاقتىكى گۆھەر تاش كەبى،
پەقەت بەزەن بولىدۇ ئايىان.

ئۇندا يەنە پايانسىز ئاسمان،
توب - توب ئۇچۇپ يۈرگەن كەپتەرلەر،
ھەتتا ساراڭ كۆتۈرمەس خورلۇق،
باردۇر نۇرغۇن، نۇرغۇن نەرسىلەر.

1996 - يىل 2 - ئايىنىڭ 10 - كۈنى، ئائۇش

يامغۇردىكى مەجنۇنتال

ئەجەب ئىللەق كۆرۈندۈڭ ماڭا،
يامغۇردىكى گۈزەل مەجنۇنتال.
سوپىگەن قىزىم بولدى ۋاپاسىز،
ئاھ، مەرھەممەت كۈنلۈكىمىنى ئال.

مېنى ۋەيران قىلدى مۇھەببەت،
ئۇزاق بولدى، چېكىمەن ئاھ - زار.
ۋاپاسى يوق مۇشۇ ئالەمەدە،
كىممۇ ماڭا بولۇر ۋاپادار؟

بىز ئىككىمىز ئۈچراشقان بۇ دەم،
بىر نۇر ئۆتتى كۆرۈمدىن غىل - پال.
ھېلى سۇدىن چىققان پەرىدەك،
چاچ سىلكىيىسىن ئەجەب مەجنۇنتال.

1996 - يىل 2 - ئايىنىڭ 18 - كۈنى، ئاتۇش

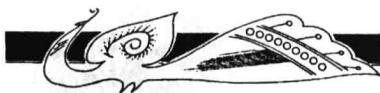
مەن — پىرومىتى

ئۆتتى ئايilar، ئۆتتى كۈنلەر، كۆپ يىللار،
بەنتىمەن ئاشۇ ھالدا ھازىرمۇ.
كۆتۈرۈلگەن ئادەملەرنىڭ ئېسىدىن،
كاۋاكاز ئەمەس ئۇندىن بۈيۈك بىر تاعمۇ.

قۇمای قوشى جىڭىرىمنى چوقۇسا،
قىشتا قار - مۇز، يازدا مۆلدۈر ئالدى جان.
ئوت بولمسا قانداق يانار گۈلخانلار،
ئوت بولمسا زۇلمەتتىدۇر بۇ جاهان.

گراكل^① پالۋان نەدە ئېزىپ يۈرگەندۈر؟
تېپىلدىمۇ ياكى ئالتۇن ئالمىسى؟!
ئۈڭ قولۇمدا بەدىياننىڭ شېخى بار،
ئوت ئوغىرلاپ كەلمەكچىدىم مەن تېخى.

1996 - يىل 3 - ئىينىڭ 17 - كۈنى، ئاتۇش

① يۇنان ئەپسانلىرىدىكى قەھرىماننىڭ نامى.

كتاب ئارقىلىق

ئايلاندىم دۇنيانى نەچچە، نەچچە رەت،
بىر كۆزۈم ئوت بولدى بىر كۆزۈم لق ياش.
كۆپ قېتىم قەدەھلەر تولدىردى ھېيام،
نەۋائىي دەردىرىگە بولدىم ئۆلپەتداش.

شۇ ييراق ئۆتۈمىشنىڭ كىردىم قەسىرىگە،
كېلەچەك ئالدىمدا بولدى ناماينەن.
گاھىدا يېقىلىدىم جەڭ ئاتلىرىدىن،
گاھىدا قامچىلاب ئۆتتى چىڭگىزخان.

مەيلى ئۇ قىتىلەلەر ياكى ئاي شارى...
ئۇ قەدەر سىرىلىقىمۇ ئەمەسکەن جاھان!
ئۈگەندىم نە ئۈچۈن ياشاشنى ئاخىر،
ئۈگەندىم كىم ئۈچۈن بولۇشنى قۇربان.

يىلى 4 - ئاينىڭ 11 - كۈنى، ئاتۇش 1996

يىگىرمە بەش ياش

مەن بۇ يىل نىھايەت يىگىرمە بەش ياش،
ئەسىلدە باشقىچە ئىكەن بۇ دۇنيا.
ئەمدىلا ئۆگەندىم قانداق مېڭىشنى،
ئەمدىلا هاياتقا كۆز ئاچتمىم گويا.

هەممىنىڭ كۆزىدە ئايىندۇر قەدرىم،
مەن ئۆسەم ئاڭلىغان بارى توکەر ياش.
كىملەرنىڭ قولىنى تۇتۇپ هايأتتا،
كىملەرنىڭ يولىغا بولارمەن قۇياش؟

ئويلىنىش ئىچىدە تۇرىمەن بۇ دەم،
ئۆزۈمىنىڭ تاللىغان يولۇمغا قاراپ.
ئەمدىلا تۇپراقتىن بىخ سۈرددۈم گويا،
چۆلدىكى بىر يۇمران گىياھقا ئوخشاب.

1996 - يىل 4 - ئايىنىڭ 23 - كۈنى، ئاتۇش

قۇياش

قۇياش ئۇ پارلىسى يىنه تاڭ پەيتى،
چان بېرىپ مۇندىكى ھەر بىر ھاياتقا.
(ئاي شارى، يۇلتۇزلار ۋە يەتنە قىتئە،
ھەتناكى ئاجىزە بىر تال قۇرتقا).

مايسىلار بوي سۇندى شۇڭا بىخ سۈرۈپ،
مۇزلىغان تاغلاردىن قىيان بولدى سۇ.
يۈكىسەكلەك ھەققىدە ئۆبىلايتىم ھەر كەچ،
ئاخىرى چىقماستىن باساتتى ئۇيقو.

نېمە ئۇ يۇرۇتقان قارا تۈنلەرنى،
نېمىشقا تاشلارمۇ يانار يالتساپ.
چۈشەندىم ھەممىنى، چۈشەندىم ئاخىر،
كۆكتىكى پارلىغان قۇياشقا قاراپ.

1996 - يىل 4 - ئاينىڭ 26 - كۈنى

ساۋاقداشلارغا

ئوتتۇز دانه گۆھەر بىز گويا
بۇ ئۆلکىنىڭ ئوتتۇز يېرىدە.
ئىشەنگەندەك ئۆزۈمگە ھەردەم،
ئىشىنىمەن مەڭگۈ سىلەرگە.

مەربىپەتنىڭ ئوتتۇز مەشىلى،
يانماقتىمىز ھەرجايىدا شۇنداق.
ئىلىم بىلەن ئادەمدۇر ئادەم،
ئىلىم بىلەن مەۋچۇتتۇر تۇپراق.

ئىنسان قەدرى ئايىندۇر ئۇنىڭ
ھالال ئەجري، تۆككەن تەرىدە.
ئوتتۇز دانه گۆھەر بىز گويا
بۇ ئۆلکىنىڭ ئوتتۇز يېرىدە.

1996 - يىل 5 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى، ئاتۇش

مهن يەنە . . .

مهن يەنە يىغلىدىم ئازاب ئىلكىدە،
كۆرۈمىدىن سرغىدى نەچچە تامچە ياش.
مانا بۇ ھەققىي بىلىش دۇنيانى،
مانا بۇ ھەممىنى چۈشىنىپ ياشاش.

ئۆزۈمنىڭ ھاياتى بىر تال دەرەختۇر،
ئازراقلالا پەرۋىشتە بولۇر بىر ئورمان.
قۇرۇيمۇ، شاخلايمۇ، ئېيىتە ھاياتىم؟
ئاھ، كۆڭلۈم بۇ مىنى قىلما دەرگۈمان.

ئەلنى دەپ سۆيىگۇ دەپ تىكىكەن شۇ گۈللەر،
نە ئەجەب تاپانغا پاتسا بولۇپ تىكىن؛
ئۆزۈمچۈن بىر كۈنمۇ ياشاپ باقىدىم،
شۇڭلاشقىقا مۇشۇنداق پەرساندىمەن.

1996 - يىل 5 - ئایىنىڭ 8 - كۈنى، ئاتۇش

ۋېلىسىپت ئوغىرسى

ئوغىرلەندى يەنە ۋېلىسىپتىم،
ئوغرى ئۈچۈن ئىشلەيمەن بىر ئاي.
قەرز سوراپ يېلىنىاي كىمگە؟
قەرزىمە بار ئىدى بىر تالاي.

پۇل كېتەتتى ئۆيگە، قورساقا،
توى - توکونگە، ماركا ھەققىگە...
قېرىپ كەتتىم بىر ھەپتىدila،
كىرگەن كەبى يەتمىش يەتتىگە.

بۇ پاجىئە كېلىپ چىقتى نەدىن؟
ئوغىرىدىنمۇ، مەندىن، زاماندىن؟
ئۇيىلىمەن قاراپ ئۆزۈمگە،
گۆشىسىز قايىشاڭقان قازاندىن.

1996 - يىل 5 - ئاينىڭ 28 - كۈنى، ئاتۇش

ئاتۇش شەھرى

مەن، كىتابچى بۇۋاي ئىككىمىز
بۇ شەھەردا ھەرنە ئەمەسىمىز.
يېمەك - ئىچمەك، ئۇندىن ئۆزگىگە،
يەتمەس ئەسلا خىراجىتىمىز.

تاشتەك قانتىق تۇرمۇش بېسىمى،
باغلاب قويغان ھەممىنى پۇلغا.
مازىقىغا قېلىش دۇنيانىڭ،
كتاب كۆتۈرۈپ مېڭىش كۈچىدا.

قىستا - قىستاڭ شەھەر يوللىرى،
تولۇپ كەتكەن سەرخىل ماللارغا.
كتاب بەرسەم ھار ئالمىسۇن دەپ،
پايپاق سوۋغا قىلدىم يارىمغا.

1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، ئاتۇش

قەشقەر پېداگوگىكا ئىنسىتتۇنى

ئىزدىدىم بەك ئۇزۇن بىر پەرىشتىنى،
بىلسەممۇ ئۇچۇرما بولغاننى نىكەم.
ئەنە ئۇ مەن تامان كەلدى يېقىنلاپ،
مانا ئۇ يېنىمدا ئولتۇردى بۇدەم.

ئۆتىمەكتە ئالدىمىدىن كۈنلەر دېڭىزى،
خۇواسىڭ مېغىزى ۋە ئاچچىق هاراقى.
بەش يېلىق شۇ ئالىي مەكتەپ ھاياتىم،
بىلىم دەپ، شېئىر دەپ يۈرگەن ئاچ قورساق.

بىر مەجىنۇن شائىرەمن، خىيالغا پەۋەس،
تاپقاندىن يۈلتۈرگەن بەختى بىھېساب.
ئالدىمدا ئولتۇرغان بۇ ستۇدېنت قىز،
نېمىنى ئىزدەيدۇ كۆزۈمگە قاراپ؟

ۋاقتى ئۇ تېنىمدىن سۇغۇرۇلۇپ چىقلىپ،
پاتماقتا غەربىكە قۇياش بىلەن تەڭى.
يېزىقىسىز قالغاندەك بىر پارچە شېئىر،
ئۇزۇلۇپ قالدىكىسىن خىيالىم ھەتتەڭى.

چىرتىكەن، رام قىلغان ئوبۇن - تاماشا،
ئوبۇنغا خۇشتار بىر ئەجەب مىللەت بىز.

بوشقلا ئۆتكۈزۈم پۈتۈن بىر كۈنى،
خەير - خوش ئەسلىمە، ئەي سىتىدېنت قىز.

1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 8 - كۈنى، قەشقەر

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى

ئانسىدىن ئايىلغان قوزا،
ئېچىنىشلىق زارلايدۇ گويا.
گاهى لەيلەپ چۈشىسە خازانلار،
كۆتۈريلەر قۇشلار ھاۋاغا.

شەمشەر سۈرسە قۇم تاشلارغا ھەم،
ئەمدى تىلى چىققان بىر بالا.
تۈن يېرىمدا ئۇلغايغان شامال،
قسىلىپ ئۆتەر قەبرىلەر ئارا.

كوي بۇلىقى گويا ھەر يۈرهەك،
ئوقچۇپ، ئوقچۇپ چىقىدۇ ئارمان؟
چاقماق چاقار، ھاۋا گۈلدۈرلەر،
تاغ - تاشلارنى ئېقىتار توپان.

1996 - يىل 6 - ئايىنىڭ 10 - كۈنى، ئاتۇش

ئىنسانلىق سۆيگۈسى

ئىنسانلىك سۆيگۈسى باستى يەلکەمدىن،
بەختتەك قىلاتتى بىر ھايۋان بولماق.
من گويا مىڭ يەردە مىڭ بىر ئادەممەن،
تۈگىمەس ئىشلارغا بولۇپ پاتپاراق.

ئاھ، خىزمەت... ئائىلە... كۈندىلىك گېزىت...
دوسـتـلـوقـ... ئـالـاقـهـ... ئـىـزـدـهـيمـهـنـ سـېـنىـ...
ھـەـرـ كـۈـنىـ ئـالـمـىـشـارـ تـاـڭـلـارـ بـېـپـېـڭـىـ...
ئـامـبـۇـرـدـەـكـ قـىـسىـدـۇـ، قـىـسـتـايـدـۇـ مـېـنىـ.

بـۈـگـرـەـيمـەـنـ بـۇـ بـىـرـ توـپـ ئـاـپـتـومـوبـىـلـ ئـارـاـ،
بـىـرـ تـەـلـوـھـ هـەـمـ هوـشـسـىـزـ مـەـجـنـۇـنـدـەـكـ گـوـيـاـ.
بـىـرـدىـنـلاـ ھـەـمـمـەـ دـەـرـدـ تـۈـگـەـيدـىـغـانـدـەـكـ،
شـەـھـەـرـنىـكـ سـىـرـتـىـغاـ چـىـقـىـپـ كـەـتـسـەـمـلاـ.

1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى، ئاتۇش

بىز ياشلار

بىز ياشلار بىز كۆتۈرمەكتىمىز،
تەنلا ئەمەس روھنىڭ يۈكىنى.
كۆرگەنمۇسەن، تاغلار گۈمۈرۈلۈپ،
باسقىنىنى يانتاق ئوتىنى؟

ئۇ تاشلارنى ئىرغىتىپ تاشلاپ،
يول تاپىدۇ مۇشكۈلات ئارا.
ئاه، بىر پارلاق كېلەچەك ئۈچۈن،
جەڭ ئىتى بىز چاپچىغان گويا.

قايتمايمىز ئېرىشكەن قەدەر،
بىزگە مەنسۇپ پۈتكۈل نەرسىگە.
كېرەك بولسا كىرىمىز مەغۇر،
يالقۇنچىغان ئوتىنىڭ ئىچىگە.

1996 - يىل 8 - ئايىنىڭ 19 - كۈنى، ئاتۇش

سەيىلە قىلىش

قانداق يەردۇ ئامېرىكا دېگەن؟
چۈشۈمىدىكىدەك بېرىپ باقسام بىر.
مۇشۇ ياۋاش مىجەزىم بىلەن
بولارمەنمۇ مەنمۇ مىليونپىرى؟

بىر رىتىمدا چىكىلداب سائەت،
بولۇپ قالدى ئەنە. ئۇن يېرىم.
خىيالىدا شائىردىك ياخشى
سەيىلە قىلىپ يۈرەلمەس ھەركىم.

ئاددىيغىنا بۇ تۆت تام ئىچەرە،
دەم لۇندۇندا، دەم پارىزدىمەن.
ھەممە قاچار بەختىرىلىكتىن،
كم مېنىڭدەك بەختلىك ئىكەن؟

ئاستا - ئاستا قىسىقا رماقتا تۇن،
ۋاقتى كېتەر خىيال سۈرمەككە.
قەدىناسىم، تېلېۋىزورنى ياب،
كېچىكىمەيلى ئەتكە خىزمەتكە.

1996 - يىل 7 - ئايىنىڭ 30 - كۈنى، ئاتوش

ۋىسالغا سېغىنىش

شۇ ئۇزۇن يوللارنى يۈرۈم ئايلىنىپ،
سېنى ئالدىمىدىن كېلىپ قالارمۇ دەپ.
ئەندىكىپ كەينىمگە قارايمەن پات - پات،
سېنى ئارقامدىن كېلىپ قالارمۇ دەپ.

بىردىنلا ئالدىمدا بولۇپ قالساڭ پەيدا،
ئويلاپمۇ قويىمىدىم نېمە دېيىشنى.
بىلمەيمەن يىغىلىشىم، كۈلىشىمنى يا،
جىمچىتلا ئۆرۈلۈپ كېتىپ قبلىشنى.

بۇ مېنىڭ بەختىمگە ئېچىلغان گۈلۈم،
كۆپ ئۆتىمەي تىكەنگە ئايلاندىڭ ئەجەب.
ئۆتىمەكتە... گوياكى ھەربىر يولۇچى،
ئاھ مېنىڭ ئۈستۈمگە ئۆتكەندەك دەسىسەپ.

1996 - يىل 9 - ئائىنىڭ 2 - كۈنى، ئاتۇش

خهير - خوش، مۇھەممەتجان سەيدۇللا

قارىسام مۇرەگگە بوغچاڭ ئېسىلغان،
مەكتەپكە ماڭدىڭمۇ، ئەي بىغەم بالا؟
بۇ غەمكىن ئاۋازلار مېنىڭكى ئەمدى،
من دالا بولسام گەر يىغلىيدۇ دالا.

ھەر قېتىم ئاستىڭدا تال - چىۋىق ئېتىڭ،
ئايىنسەن بىر مەغرۇر شاھرزادە كەبى.
ئەمدىچۇ، مېنىڭدە يۈكسەك قايغۇلار،
بىمە ئۇ ئائىلە، مۇھەببەت غېمى؟

نۇر ياغار شۇ كۆزۈڭ، ئۇششاق سۆزلىكۈڭ...
خەير - خوش، خەير - خوش، ئەركىن بالىجان.
ئىنسانلىق مۇھەببەت، ئىنسانلىق كۈلپەت
قىسماقتا، سۆكىكىم غىچىرلار بۇ ئان.

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى، ئاتۇش

«ئېڭى زېلاندىيىدىكى ئافن دەرياسى»

بىر چوڭ كۆرۈم يات ئەلدىكى دەريا^① ھەقىدە،
ئىھ ئەزىزىم، ئۇندادا سۆپىگۈ ھەم ھاييات قوۋىناق.
يېرىم ياللىڭاچ، نەمەخۇش چىمدا ياتساق سوزۇلۇپ،
قوياش نۇرى ئۇستىمىزگە چۈشەركىن قانداق؟

ئۇ بىر دەريا قىرغاقلىرى گۈزەل گۈل - چىمن،
يۈر ئەزىزىم، ئېلىپ بارايى سېنى ئۇ تامان.
چۆل شەھەرنىڭ تۈندەك ئۇزۇن ئاسفالت يولى،
لالما ئىتتەك ئىككىمىزتى، چارچاتتى بۇ ئان ...

زىلال سۇلار قىرغاق بويلاپ ئېقىشى مەين،
چاقنارېشىل گىلەم كەبى نۇرلانسا قۇياش.
نېمە ئەمدى مۇنچە بوغۇق چىقار ئازىزم؟
نېمە ئەمدى مەڭىزىڭىدىكى ئىككى تامىچە ياش؟

ئۇ بىر دەريا قىرغاقلىرى گۈزەل، گۈل - چىمن،
يېراقلىرى كۆكىنى سۆپىگەن يايپېشىل ئورمان.
قىز - يىگىتلەر ھەر دەم خۇشال ئىچىشەر پىۋا،
توب - توب كەپتەر قول، بېشىغا قونۇپ ئېلىشار.

^① «دۇنيا ئەدبىياتى» ژۇزىلىنىڭ 1995 - يىل 2 - سانىدىكى شۇ ناملىق سۈرەتكە قاراپ يېزىلدى — ئاپتۇر.

ئۇلار ناخشا ئېيتار شۇنچە خۇشال، بىمالال،
كۆكتە كۈلگەن قۇياش كەبى چېھرى نامايان.
روحى نامرات، ئۇستى نامرات بۇندىكى ياشلار،
ئاھ، ئۇلارنىڭ ئەسلىرىدىن كەچمەس ھېچقاچان.

1996 - يىل 11 - ئايىنىڭ 23 - كۈنى، ئاتۇش

بىز يىغلىماي كىم يىغلىسۇن

(شائىر ئارسلاننىڭ ۋاپاتىغا بېغىشلەيمەن)

كۆزلىرىمىز بولار بولدى تۇم قارا،
نېمە ئەمدى توختىماستىن ئاقسا ياش؟!
قاراڭغۇلۇق باستى كېلىپ ئالەمنى،
قەبرە ئىچىرە پاتتى يەنە بىر قۇياش.

بۇ بىر جازا كەلگەن بىزگە غايىپتىن،
بەلكىم يەنە پاتماقتىمىز گۇناھقا.
باسقان كەبى تاغلار كېلىپ يەلکەمدىن،
ئۆكسۈگەندەك قىلار باقسام ئەتراپقا.

بىز يىغلىماي كىم يىغلىسۇن، شۇم پەلەك،
قاي بىرىنى سۆزلەيلى بۇ تەقدىرىنىڭ!
شائىر كەتسە دېيىش كېرەك يوقىتىش،
كېتىر بىلە يېرىم ئەقلى بىر ئەلنىڭ.

ئاھ، كەتتى ئۇ، كەتتى قەلەم ۋە ئەلم،
ئاققان ئىزى قالدى قارا كېچىدە.
ھۈركەريتتى بولۇپ گويا ئارسلان،
ھەر بىر شېئر، ھەر مىسراسى ئىچىدە.

ئۇ سۆزلەيدۇ توسوپ مانا يولۇمنى:
شائىرەمۇ سەن؟
ئۈگلۈق ئىنسىم بېرى كەل.
كتاب يازدۇق، ياتماقتىمىز ياستۇق قىلىپ،
نانچىلىكىمۇ كۆرمەيدىكەن نادان ئەل.

1996 - يىل 12 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى، ئاتۇش

ئۈلۈم

سوپۇپىمۇ قالىمەن سېنى شۇ قەدەر،
سوپىگەندەك يارىمنىڭ گۈزەل چېھىنى.
خالايمەن ئاھ، يەنە قاخشادپ ئاھ ئۇرۇپ،
مهىگۈگە كۆرمىسىم دېيىشنى سېنى.

ئەمدىلا پارلىدى ئەقىل يۇلتۇزۇم،
كەينىمدىن ئەگىشىپ يۈرۈپسەن بىراق.
من يەنە باسىمەن ئۇزاق بىر مەنزىل،
من ئۈچۈن ئاھ، تېخى ئۇپۇقلار بىراق.

شىپىرلاپ تىۋىشىڭ كېلەر ئەتراپىن،
قەيەردىن كەلدىڭسىن، بارىسىن قايان؟
بىر كۈنى ھەممىنى قىلىسىن بەربات،
yarىمنىڭ ئايىرىلىش خېتىدەك ھامان.

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

شېئر قەسىدىسى

سورىما مېنىڭدىن سۆيگۈ هەققىدە،
مەن ئاشۇ گۈلزاردىن قېيدىغان ئادەم.
سورىما مېنىڭدىن ئادەم هەققىدە،
ئۇ ئاشۇ گۈلزاردا تۈزىغان لالەم.

ئېتىقاد نېمە دەپ سورىسالىڭ ئەگەر،
شېئىر وە شېئىر دەپ بېرىمەن جاۋاب.
سورىما مېنىڭدىن ئالىم هەققىدە،
زور يانغىن ئىچىدە تۇرىمەن قاراپ.

شېئىر ئۇ نېمە دەپ سورىسالىڭ ئەگەر،
شائىرنىڭ كۆكسىدىن تېشىپ چىققان قان.
بىر كۈنى ھەممە كۈچ كىرىپ قەبرىگە،
ئاشۇ قان ئىچىدە يۈيۈنار جاھان.

1996 - يىل 12 - ئايىنك 20 - كۈنى، ئاتۇش

چارشەنبە

ئىشكىم ئالدىغا كېلىپ قالغان ئەجهل،
قورقىمهن بىمالال قىدەم بېسىشتن.
ھېلىراق دوستۇمىدىن كەلگەن بۇ خەتمۇ،
بېشارەت بەرمەكتە كۆڭۈلسىز ئىشتن.

بىر يەردە هادىسە يۈز بەرسە چوقۇم
مەن بولۇپ چىقىمهن ئۇندىا يارىلانغان.
بىلمەيسەن، بۇ مېنىڭ بەختىزلىكىم،
بەختىز بۇ كۈنگە ئاتاپ قوبۇلغان.

ئۇخشاشلا بىر قۇياش، ئۇخشاش بىر پەسىل،
ئۇخشاشلا تەبىئەت — ئۇخشاش بىر ئالەم.
ئۇنۇگۇن يا ئەتكە كۆرۈشكەن بولساق،
ئايىرىلىپ كەتمىگەن بولاتتۇق لالەم.

1997 - يىل 1 - ئائىنىڭ 8 - كۈنى، ئائۇش

بەخت

بىر كۈنى ئىشىكىمنى قىيا ئېچىپلا،
كىرمەستىن كەتكەندۇ قىيا بېقىپلا.
ئىزىنى بولسىمۇ ئۇچرىتارەمن دەپ،
نەچچە رەت ئۇمتۇلۇپ چىقتىم دالاغا.

شور، تىكەن دەستىدە يېرىلدى تاپان،
ئەڭ يىراق يۈلتۈزىنى قىلغاندۇ ماكان.
ئېھتىمال بىلىشىمەي كەتتۈق ئۆتۈشۈپ،
بولساقىمۇ نەچچە رەت ئۇچرىشىپ قالغان.

نېمە ئۇ؟ ئۇتمۇ، سۇ، ياكى بىر ئادم،
ئىزدىدىم - ئىزدىدىم، چېقىلدى سەۋەرم.
ئەسسالام، تاش ئۇۋا ھايات قۇياشى،
ئەسسالام ئەرزىمەس شائىرلىقىم ھەم.

1997 - يىل 1 - ئايىنىڭ 12 - كۈنى، ئاتۇش

شەھەر، كۆز ئالدىمدا ...

چىرايلىق تاكسىلار يۈرۈشەر رەت - رەت،
ئەۋەرەزدە ئېچىلغان گۈلدەك پورەكلىپ.
ئادەملەر ئۇنىڭدا ئولتۇرغان بىلەن،
ئادەملەر ئۇستىدىن ئۆتەر ئۇ دەسىپ.

قىستىلاڭ بىنالار تىرىگەن كۆكىنى،
ھەر قەۋەت بولۇنەر ئۇن بەش خانىگە.
ئويلايسەن، ياكىرسا توپلەي ئەۋازى،
ئاشىنسى كىم ئۇنىڭ، كىرەر قاي ئۆپگە؟

ھەممىسى شۇ قەدەر زۆرۈر - تەقەزى،
ئاي لامپا، گاز لامپا، كېچىلىك كۈلۈپ.
ئادەملەر چېچىدىن كۆپتۈر سىرلىرى،
ھەتتا ھەر قەلبىتە باردۇر بىر قۇلۇپ.

1997 - يىل 1 - ئايىنىڭ 14 - كۈنى، ئاتۇش

ئىككى ئۇيغۇر

بىرى غۇلجىلىق، بىرى ئاتۇشلۇق...
بىرى ئازغان، بىرى يارتۇغلۇق...
ئىككى ئۇيغۇر سوقۇشتى يەنە،
ئىت بېپىدە، شۇنچە ئۇتۇقلۇق.

ئىككى ئۇيغۇر سوقۇشتى يەنە،
يەنە پىچاڭ تىقىشتى ئەنە.
ئاققان قانلار كىردى شۇرقىراپ،
تومۇرۇمغا، ئەۋەز ئىچىگە.

ئۆچكەن كەبى يۈلتۈرلار كۆكتە،
تولغاندى يەر قىلغاندەك نالە.
ئاھ، يۈرىكىم يىغلىغىن ماڭا،
يىغلا سانسىز جاراھىتىڭگە.

1997 - يىل 1 - ئائىنىڭ 23 - كۈنى، ئاتۇش

ئاجىزلىق

كېچە ئاقار تومۇرلىرىمدا،
تۇن ئاسىنى بولدى يېپىنچام.
ئوڭغا باقسام قىمىرلاپ قوڭغۇز،
بىر خازانىمەن سولۇمغا باقسام.

بىر تال قوڭغۇز قىمىرلار ئەنە،
بىر تال ياپراق ئۈچماقتا ھەريان.
بىرلا قوڭغۇز، بىر تال ياپراقنىڭ،
نبىمىسى بار قىلغۇدەك بايان؟

سورا مېنى غېرىپ بولغاندىن،
باياۋاندىن كەلدىم ھېلراق.
زەھەر ئىچەي ئۇسسىزلىقۇمغا،
بىللە كەتسۇن تېنىمە پىراق.

1997 - يىل 1 - ئايىنىڭ 31 - كۈنى، ئاتۇش

ئولتۇرىدۇ چال

توبىا باسقان ساقال - بۇرۇتنى،
ئۆزگەن يېرتىق ئۇستۇاش بىلەن...
ئۇزىدىن بەتھەر تامغا يۆلىنىپ،
ئولتۇرغۇزغان نېمە ئۇنى سەن؟

ئۇ دۇئاغا كۆتۈرمەيتتى قول،
قالىمىغاندۇ بەلكىم ئۇنچە ئاچ.
ئىشىكى چوشكەن ئۆلۈك ئاغزىدەك،
يېنىدىلا تۇرار جۇپ كالاچ.

بىر مەن ئەمەس ئۆتكەن ئالدىدىن،
ئۆتى يارىم شۇنداق بىپەرۋا.
ئۆتى ئۇمۇ، ئۆتى بۇمۇ ھەم،
بولمىغاندەك ھېچ بىر ئىش گويا.

1997 - يىل 2 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى، ئاتۇش

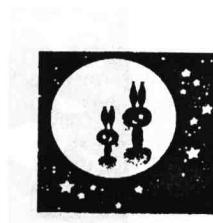
بىر تال يۇلتۇز بولۇپ قالسام دەپ...

كۆككە قاراپ قىلىمەن ئارمان،
بىر تال يۇلتۇز بولۇپ قالسام دەپ.
يار تۇتۇشنى كىم قويار ماڭ؟
دەرت تارتىمىستىن بەلكىم ھەسىسلىپ.

كۆپ سېغىندىم سېنى بىۋاپا،
يىرافتىكى سىرداش دوستلارنى.
يىلىدىكىدىن قىسقا كەلدى قىش،
ئىچ پۇشۇقىدا تۈنلەر ئۇزاردى.

كىم ئۆيلىماس ئۆزى ھەققىدە،
كەتسە تاشلاپ ھەممە، ھەممىسى.
چۈشكەن بىلەن نەرقى ئۇن، گۆشىنىڭ،
كتابلارنىڭ ئۆسکەن باھاسى.

1997 - يىل 2 - ئايىنىڭ 7 - كۈنى، ئاتۇش

بۇ كېچە ئۆلۈمدىن بولسا بىر خەۋەر

قۇياش ئۇ، باش قويىدى تاغلار كەينىگە،
ئۇيغاتما، ئۇزاقراق ئالاي مەن ئۇخلاپ.
بەختلىك ئاشقلار يارى ئىشىكىدە،
ناخشىلار ئوقۇيدۇ بىلىمەن شۇ تاپ.

مەن ئۈچۈن مەيلى ئۇ باغلار، ئورمانلار،
چۆلدهەپ قالغاندەك سېزىلەر گويا.
زۆھەرنىڭ سۆيگۈسى تاھىر قەلبىدە،
قانداراق جاراھەت قىلىپتىكەن پەيدا!!؟

بۇ كېچە ئۆلۈمدىن بولسا بىر خەۋەر،
«بەختلىك ئاشق» دەپ يارغۇن قەبرەمگە.
مەن ئۈچۈن دوزاخقا ئايلاندىڭ، جىنىم،
بىلمىدىم قىلىشنى قانداق مەسخىرە.

1997 - يىل 2 - ئاينىڭ 10 - كۈنى، ئاتۇش

مهن ياشاييمهـن

دېگۈم كېلەر مىليون ئەسەر ياشىدىم،
ئۆتتى گويا شۇنداق ئۇزۇن بىر جەريان.
سوۋۇپ قالغان قېنىم نىكەم تېنىمەدە،
ئۆچۈپ قالغان يۈرىكىمەدە هايانجاـن.

يىغلىغۇملا كېلەر باقسىام ئاسماـنغا،
قىلار قۇشلار جىولىكىنى ناماـيان.
تام سائىتى سوقۇشىغا ئەگىشىپ
ئۆتەر يەنە كۆپ ئازابلىق بىر جەريان.

مهن ياشاييمهـن ئاشۇ بولساڭ هايانـىم،
ئۆتكەن مەيىلى قانچە ئېغىر كۈلپەتتە.
يارسىز يۈرگەن غەمكىن دوستلار قاتارى
بىر قىز ئۆچۈن بولۇپ يەنە غەمـ دەردتە.

1997 - يىل، 2 - ئاينىڭ 22 - كۈنى، ئاتۇش

كۈتۈش

دېرىزەمنىڭ ئالدىدا ئۇزاق،
قاراپ تۇرۇم ييراق - ييراققا.
سېنى ھېلى كەلمەك بولدى دەپ،
خۇۋەر بەرگەن شاماللار مائى.

سېنىڭكى دەپ ئويلايتىم يەنە
سوس ئاڭلاغان ھەر بىر تىۋىشنى.
گويا بىرى ئىشىك چەككەندەك،
چاشقان غاجار قەغەز يېشكىنى.

كۈتكەنسەندۇ سەنمۇ ئېھتىمال،
غەمكىن بولۇپ مەنچۇن ئاھ ئۇرۇپ.
بەلكىم شۇڭا كەتنۇق ئايىلىپ،
كۆپ سېغىنىپ كۆرۈشمەك بولۇپ.

1997 - يىل 2 - ئاينىڭ 27 - كۇنى، ئاتۇش

ئاتۇش

شەكل

كىچىك بىر چەمبەرنى سىزدىم ئۆزۈمچە،
سىزدىم كاڭكۈك بولۇپ زەينەپ قۇشىنى.
تەسەللىي بەردى ئۇ ئېچىرقىشىغا،
باستى ۋۇجۇدۇمغا چۆل ھۇۋلىشنى.

ئويلىساڭ شەكلى بار ھاۋانىڭ ھەتتا،
بىڭىنە بولۇپ يۈرەككە پاتار دەرد - ئەلمەم.
كۆزلىرىڭ يۇمۇلغان، ئېڭىكىڭ چۈشكەن،
قايسى بىر قېرىدە ياتارسەن سەۋەرم؟

ئوخشتىش مۇمكىندۇر ھەربىر نەرسىنى،
كىرگۈزۈپ ئويلىساڭ بىرەر شەكىلگە.
يوللاردا بىمالال يۈرسەممۇ مېڭىپ،
باغانغان پۇت - قولۇم غەيرىي ئەقلىگە.

1997 - يىل 3 - ئائىنىڭ 28 - كۈنى، ئأتۇش

ئازابلىق تانسا

زال ئىچى پيرقرار، پيرقرار يىتىڭ سەن،
تانسىچىلار پيرقرار، پيرقرار ئالەم.
من تامان پەرسان بىر باقساتىڭ نېمە؟!
ئازماستىن ۋالسقا يوتىكەيتىڭ قەدمە.

ئىكەنسەن ئەسلىدە گۈللەرنىڭ شاهى،
ئاھ، بۈگۈن قىسىلغان شۇ چېكەڭ باشقا.
نى - كۈلپەتلەردە نەم بولۇپ باقىغان،
كۆزلىرىم سەن ئۈچۈن تولدى لىق ياشقا.

ھەممىسى شۇ قەدر خۇشال، بىمالال،
قارىساڭ تەرك ئەتكەن پۇتكۈل خىيالنى.
من كالۋا بىر چەتىھ يالغۇز ئولتۇرۇپ
تاماكا ئىسىغا تولىدۇرۇم زالنى.

1997 - يىل 4 - ئايىنىڭ 15 - كۈنى، ئاتۇش

سەھرادا بىر كەچ

پاقيلار كۇرۇلداب ئېيتىماقتا ناخشا،
شۇلارلا خاتىرجەم، شۇلار شادىمان.
كىمدو ئۇ ييراقتا يالغۇز ئولتۇرۇپ؟
ئۆلۈۋالغۇم كەلگۈدەك مۇڭغا نەي چالغان.

هارغىن شۇ تەنلەرنى تاشلاپ توشەككە،
دېھقانلار مەزگىلسىز كەتكەن ئۇيىقۇغا.
بۈگۈردۈم مەن گويا بولۇپ يالاڭىياق،
كۈك تىكتەن گۈللەرى بويالدى قانغا.

تەئەججىپ ئىكلىدە بۇدەم بالىلار،
قۇيرۇقلۇق يۇلتۇزنى قىلار تاماشا.
ئاھ، ئۇلار بىلمەيدۇ تېخى ھېچنېمە،
يالىڭاچ تىزلىرىنى چاقىماقتا پاشا.

1997 - يىل 4 - ئايىنىڭ 20 - كۈنى، ئاتۇش

تېلېفونلىشىش

— كىم بولىسىز، مۇھەممەتجان بارمىدۇ؟
— ۋەيى، ۋەيى، مەن شۇ، ئەللىمۇ سەن، تىنچلىقىمۇ؟
— سۈرتۈۋەتمەك كېرەك ئىكەن ياشلارنى،
— يەر تەۋرىدى بۇندى يەنە بۇگۈئىمۇ.

— بۇ يىل كۈزدە توي قىلاي دەپ ئۆيلىغان،
— شۇ ئەممەسمۇ بىر ئىنساننىڭ باهارى!
— قانداقراق، شۇ... ئىقتىسادتا ئازراق...
— ئۆز ئوقىدا ئايلانىماقتا يەر شارى.

— خەير، ساڭا كۆپ گەپلىرىم بار ئىدى...
— كۆپ گېپىم بار ئىدى دوستۇم مېنىڭ ھەم.
— تېلېفون ھەققى... قويۇۋەتىم... كەچۈرگىن...
— مەنمۇ ھېلى بىر دوستۇمغا تېلېفون... غەم...

1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى، ئاتۇش

مېیت ئۇزىتىش

ئېلىپ ماڭدۇق... تاۋۇتى چاچار گويا نۇر،
ئۇ جىمجىت ئالەمگە قاراپ ئالدى يول.
ئاھ، ئۇنىڭ شۇ چەكسىز خاتىرجەملىكى،
بىر مېنى دۇئاغا كۆتۈرگۈزدى قول.

«نەپخورلۇق، ناھەقلىك، تەڭسىزلىك زۇلۇم»^①
مىخ بولۇپ پاتالماس ئەمدى جىنغا.
بۇ ھايات بېخىللېق قىلغان ھەممىگە،
ئويلىدىم: بىر يولي ئېرىشتى گويا.

ئاھ ئۇرماق نەجاھەت، ياش تۆكۈشمۇ ھەم،
رېئاللىق بەربىر رېئاللىق ھامان.
ئاھ، ئۇنىڭ شۇ چەكسىز خاتىرجەملىكى...
سېزىمەن شۇندىمۇ قەلبىمەدە پىغان.

1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

① بۇ مسرا ئارسلاننىڭ.

ھېكىم نۇر

ئەڭ سېسىق سۆزلەرنى ئاقتۇردىم بىر - بىر،
چقارمۇ بۇ پىغان قويغانغا تىلاپ؟!
تۇمىشۇقى يۈندىگە چىلانغان ئەي ئىت^①،
سەن ئەي ياغاچ پىچاق، ئەي لاتا غىلاپ.

ئېھىتمىال گۆرۈڭدە تۇرغانىسىن ئۆرە،
شۇ رەزىل ھاياتىڭ ئۈچۈن ئۆكۈنۈپ.
بىر ئەلىنىڭ باغرىنى قان قىلغان ئىبلىس،
سەنمۇ ھەم بىر كۈنى كېتەتتىڭ ئۆلۈپ.

قېنى ئۇ بىر ئەرىنىڭ ۋىجدان - غۇرۇرى?
ئەرلىكى بولسلا قىلماسى كۇپايە.
مەلئۇن ئۇ، مىڭ ئەسىر ئۆتسىمۇ مەلئۇن،
مەلئۇن ئۇ، ئۆلسىمۇ مەلئۇن مەڭگۈگە.

1997 - يىل 7 - ئايىنىڭ 23 - كۈنى، ئاتۇش

① شائىر ل. مۇتەللەپ قاتارلىق ئوت يۈرەك ياشلارنى گومىندالىڭ ئەكسىيەتچىلىرىگە سېتىۋەتكەن ئەشەددىي مۇناپىق ھېكىم نۇرنى دېمەكچى.

ئۆزلۈك

مېنى قارا ھىجرانغا تاشلا بىمالال،
مهىلى ئېلىپ كىرگىن قەبرىستان ئارا؛
ئەگەر يۆلىيەلمىسە روھ دەرەخلىرى،
ئۆزلۈكۈم ئىلکىدە كېزىمەن ساما.

ئۇلۇم ئۇ، ئاخىرقى مەنزىلىم ئەمەس،
ئەگىشىپ ماڭىمەن ئۇنىڭغا ھەر دەم.
مەن ئىككى ئادەمگە ئېيتتىم سىرىمنى،
گۆرۈمىنى قازار بەلكىم سولدىكى ئادەم.

1997 - يىل 10 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى

چۈشىنىش

ئۇتكۈزدىم ھەممىنى كۆكۈل كۆزۈمىدىن،
تاسقايىمەن ئۆزۈمنى، ئالەمنى شۇ تاپ.
هایياتنىڭ يوللىرى تۇتاشقان ھەر يان،
بۇ مېنىڭ ئىزىمدا چېچەكلىر ئازاب.

بىر ساراڭ چوڭ يولدا ۋارقىرار ئەنە،
«ياراقان ئاللادىن باشقۇ ئىگەم يوق».
ھەدىمەمۇ كۈلۈشكە ئۇنىڭ ئۈستىدىن،
ئۇنىڭ شۇ ئەركىگە قىلاي مەن قۇللوق.

بىر ماڭا تەئەللۇق پەقەت ۋە پەقەت،
ئىككىلا نەرسە بار مۇشۇ جاھاندا.
ئاھ، ئۇنىڭ ئىسىمىدۇر ئازاب ۋە كۈلپەت،
سوپىگەن شۇ قىزىمەمۇ ھەتنىا گۇماندا...

ئەتمۇ خىزمەتتىن قايتارمەن يەنە،
روھىز بىر ھالەتتە چەكسىز پەريشان.
چىرايىلىق پىكاپلار ئۆتەر بېنىمىدىن،
ئۆزۈمىدىن، تەقدىرىدىن قىلىمەن گۇمان.

قارىسام بىنالار كۆپتۈر شۇ قەدەر،
كۆزۈمگە ياش كېلەر ئويلىغانسېرى.

نامراتلىق، غېرىبلىق يارىشار ماڭا،
شائىرمهن، يەنە كېلىپ ئۇيغۇر شائىرى.

1997 - يىل 11 - ئايىنىڭ 20 - كۈنى، ئاتۇش

بىر ياپراق ...

نېمىشقا ئاچقاندىمەن دېرىزەمنى؟
نېمىشقا يالقاندىمەن دېرىزەمنى؟
ئاياللم رەنجىگەندە ئاندىن بىلدىم،
نېمىشقا چاققاندىمەن دېرىزەمنى؟

ئۆيۈمگە لىق تولدى مۇزلىغان ھاۋا،
ھۇشىز بىر ھالەتتە تۇردۇم بىر ھازارا.
ئۇزاق قىش كېچسى گويا بىر ياپراق
تەمتىرەپ يۈرەتتى كۆچلار ئارا.

قار ياغار توختىماي، ھەممىسى ئوخشاش،
گويا ئاق كېپەنگە ئورالغان تۇتاش.
پاناھىز بىچارە، سەرگەردان بالا،
ئېھىمال سەن بۇ يىل يەتتە - سەككىز ياش.

بىر ئوت بار قەلبىمده يانماقتا پەۋەس،
بىلەيسەن، ناھايىت... ماڭىمۇ بەك تەس.
ئادەمنىڭ قۇدرىتى چەكلەك دۇنيادا،
ھېچنەرسە دۇنيادا پەقەت بىر ئەمەس.

1998 - يىل 1 - ئایينىڭ 13 - كۈنى، ئاتۇش

ئۆيەنگۈم بار سەھرا قىزىغا

زەپ ئۇيياتچان سەھرا قىزلىرى،
چېھرى ئىللەق، چەكىسىز مېھرىبان.
پىسکىڭىدە كۈلسە قايىرىلىپ،
بىر سىلكىنىپ توختايدۇ بۇ جان.

تۈننە يورۇق يانغان بىر يۈلتۈز
كۆز قىسقاندەك قىلىسىمۇ ئائىا؛
تەبىئىيلا گۈزەل چېھرىدە
سۇس قىزىللىق بولىدۇ پەيدا.

بەك مۇلايم، كەمسۆز، پاك ۋوجۇد،
قەلبىدىدۇر سۆيگۈ سىرلىرى.
ئۇسما قويغان قېشى ئاستىدا
سۆزلەر ئۇنى شەھلا كۆزلىرى.

ئۇلار شۇنچە شەرمى ھاياللىق،
ئەدەب - ئەخلاق گۆھرى گويا.
سۆز تاشلايدۇ ئائىا يىگىتلەر
زەپ ئۇيياتچان خىيالى ئارا.

ئۆيەنگۈم بار سەھرا قىزىغا،
چېچى قىرىق بىر تال ئۆرۈلگەن.

شۇلاردىكەن قىزلار زىننىتى،
شۇلاردىكەن گۈزەللىك، دېگەن.

1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 28 - كۈنى، ئاتۇش

قار قەسىدىسى

كۆڭلۈم ئەجەب قالار كۆتۈرۈلۈپ،
قار پەسىلىدە بولغاندەك باھار.
فېۋالدىمۇ بىرتىنگى جەنۇبتا،
جىمجىت تاغلار، ئورمان داللار.

قاردىن پومزەك ياساپ ئېتىشىپ،
ئوبىنسام ئېھ، باللار بىلەن.
بۇ ھاياتنىڭ غەم - قايغۇلىرى...
بولسا كۈندە باللىق دېگەن.

قانداق گۈزەل، ئەزىز مەنزىرى؟
داللارنى قار قاپلاپ تۇرغان.
(پاكار ئۆپىلەر، دۆڭلەر، ھەممە يەر،
قار ئاستىدا شېھىتلەكىسىمان).

قارا، شىمال تاغلىرى ئارا،
ئېھ، ھېلىھەم ئۇچار شىۋرغان.
قار ئاستىدا يېشىل قارىغايلار،
ئۇلار مەزمۇت قەيسەردۇر ھامان.

كۆڭلۈم ئەجەب قالار كۆتۈرۈلۈپ،
قار پەسىلىدە بولغاندەك باھار.

قار پاكلقنىڭ سىمۇولى دەيمۇ؟
جەنۇبىتا ئاز ياغقاچقىمۇ قار؟

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى، ئاتۇش

ساۋاقداشلار ئالبومى

ۋاراقلايمەن توختاپ بىر ھازا،
ھەر بىر بەتنە چەكىزىر مۇھەببەت.
ئامانمۇسەن ياسىن، شىرىئەلى؟
ئامانمۇسەن ئايىنۇر، ھۆرىيەت؟

شائىرغا خاس خاراكتېر بىلەن،
كۈلۈمىسىرەر بۇ بەتنە ئابىلەت.
مبىنى ئىننىم دەيتىڭ ئەممەسمۇ،
ئەمدى چىچىڭ كالتە، سائادەت.

قوشۇمىسى مەھكەم تۈرۈلگەن،
مانا مەھمۇد، مانا بۇ تاھىر...
پاتىڭىلچۇ، ئۆزۈڭچۇ تۇرسۇن،
نىمە كوبىدا يۈرسەن ھازىر؟

ئېسىل ئارزو، ئېسىل خىياللار،
ئۇتلىق سۆيگۈ، ئۇتلىق ھەرتىلەك...
(ئاتۇشلۇقلار پۇللا دەيدىكەن)،
شېئىر دەرمۇ سەندىكى يۈرەك؟

ھەتتا شاھنىڭ پۇتكۈل ئۆمرىگە،
تېڭىشكۈسىز ئىكەن شۇ ھايات.

بۇ تۇرمۇشنىڭ شۇيرغانلىرى،
توڭلاتتى، ئاھ، تىرەتتى قات - قات.

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 15 - كۈنى، ئاتوش

بالىنىڭ كۆزى

ئەجەبمۇ نۇرلۇق، ئەجەب چىرايلىق،
سېنىڭ بىر جۇپ كۆزۈڭ ئەي بالا.
يورۇر ئۇندىن تۈندىكى ئاسمان،
يورۇر ئۇندىن بىپايان دالا.

ئاشۇ كۆزلەر سۈزۈك بىر ئەينەك،
بار گۈزەللەك ئېلىگەن جولا.
خىياللىرىڭ گويا ئۇچقان قوش،
قەلبىڭ ئاپئاق ئەتىرگۈل گويا.

چوڭ بولۇشنى ئىستەمسەن سەنمۇ؟
خىزمەت، تۇرمۇش، ئائىلە ئارا.
قېنى ئاشۇ ئاپئاق ئەتىرگۈل؟
مېنىڭ هارغىن كۆزۈمگە قارا.

تىگىشىۋەتكۈم كەلدى بارىمنى،
سېنىڭ ئاشۇ بىر جۇپ كۆزۈڭگە.
ماڭا كېرەك بەخت ۋە سۆپگۈ،
ياق، قالدۇرای ئۇنى ئۆزۈڭگە.

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 22 - كۈنى

بىز ھەممىمىز بىر دۇنيانىڭ ئادىمى

بىز ھەممىمىز بىر دۇنيانىڭ ئادىمى،
قانداق ياخشى تەسلام بولساق شېئرغا.
ئۇندىن باشقا نىمە قالدى، كۆڭۈلىنى
تولدۇرغىلى مۇھەببەتكە، باهارغا؟

ۋەتهن دەيمىز چېڭرا ئاييرپ زىمىننى،
بىز ئۇنىڭغا قانلار كېچىپ ئېرىشكەن.
مۇشتۇملار بار چىڭ توڭۇلگەن ھېلىمۇ،
چىشلار بار دەرگەزبىتە كېرىشكەن.

يات، يوچۇنلار خۇي - پەيلىمىز، قەلبىمىز،
نىيەت، ئىقبال ئۇخشىمايدۇ ھېچقاچان.
ئۇخشار پەقەت يىغلىغاندا ئاققان ياش،
ئۇخشار يەنە كۆلگەندىكى ھايانجان.

يانار ئەنە كۆكتە قۇياش ھەمدە ئاي،
ھەر تەرەپتىن تەڭ كۆرىمىز بىز ئۇنى.
ئۇنىڭ مەندە، مېنىڭ سەندە دەردىم بار،
بىز ھەممىمىز بىر دۇنيانىڭ ئادىمى.

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى، ئاتۇش

يامغۇردىن قېچش

يامغۇر ياغدى شەھەردە ئاخير،
كۆپ زارقىپ كۈتۈشتىن كېيىن.
قاچتىم مەنمۇ كوچىدىن ئۆيگە،
ھەممە ئادەم قاچقاندىن كېيىن.

بىر جۇپ ئىتلا يۈرەر ئايلىنىپ،
ھەم يامغۇرغا يۈزىنى تۇتار.
ئەرلەر كۈچەپ تېپەر پىدالنى،
قرىلار ئارقىغا منىڭىشىپ قاچار.

قارا توپا، شېغىل يوللاردا،
بولۇپ كەتكەن پاتقاق، تېسلىغاق.
ھەممە ئادەم قاچار ئۆيگە،
(ھەممە يەرددە بولمايدۇ ئۇنداق).

بىز ئىت ئەمەس، بۇ ھەم ھەممە يەر،
ئايىمساڭ قىيار ھەر نەرسە.
بۇ بىرلا قۇر ئىش كېيىمنى،
ئەتكە كېيىپ قوپىمىز يەنە.

1998 - يىل 5 - ئايىنك 29 - كۈنى، ئاتۇش

چۈشىنىش

ھېچكىشى تەئەللىق ئەمەس ھېچكىمگە،
من ئەمدى مۇشۇنداق ئويلايمەن جانان.
ئۆزۈمگە تەئەللىق كۆزلىرىم بىلەن،
قاراپ ئاھ، شۇ مغۇرۇر تۇرقۇڭغا ھامان.

كۆپىدۈرۈڭ ھەم يىرتىنىڭ مەكتۇپلىرىمنى،
ئۆزۈڭگە تەئەللىق خاھىشىڭ بىلەن.
ئويلىسام ئاچىچىققا تولىدۇ قەلبىم،
سۆزلىسىم تىلىمغا سانجىلار تىكەن.

من يەنە يازىمەن مەكتۇپلىرىمنى،
ئۆزۈمگە تەئەللىق بولغان ھەر كۈنى.
ئۆزۈڭنىڭ پۇتىدا ماڭىننىڭدەك يۈل،
ئۆزۈڭنىڭ قولىدا يىرتىسىن ئۇنى.

ئەشۇنداق ئىكەنسەن، من ھەم مۇشۇنداق،
سەن باشقا ئادەمسەن، مەنمۇ ھەم باشقا.
ئۆزۈمگە تەئەللىق مېنىڭ قەلبىمنى،
ئىگىلەپ ياشايىسەن دائىم نېمىشقا؟!

1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى، ئاتۇش

ئېغىر ئەمگەك

يانغان چاغدا ئېغىر ئەمگەكتىن،
قالار دۇنيا دوزاخقا ئوخشاشپ.
تەبىئەت يەنە ئوخشاش تەبىئەت،
سايرار قۇشلار ئوخشاش چاڭلىداب.

يىغلىۋەتكۈڭ كېلەر چىڭ سقىپ،
شۇ بىچارە دېھقان قولىنى.
گوياكى بىر توى كۈنىڭ ئوخشاش
سېغىنسەن ئۆلۈم يولىنى.

يېمەي، ئىچمەي بولسىدى ھايات،
ئېغىر ئەمگەك بىزگە نە كېرەك.
قورساق غېمىدە قېلىش ئادەمگە
ئېغىر كېلەر ئۆنىڭدىنمۇ بەك.

يانغان چاغدا ئېغىر ئەمگەكتىن،
قالار دۇنيا دوزاخقا ئوخشاشپ.
مۇشۇك بولۇپ كەتسەمچۇ دەيسەن،
سوزۇلۇپ ياتقان مۇشۇككە قاراپ.

1998 - يىل 6 - ئايىنىڭ 21 - كۈنى، ئانوش

پۇتۇم

پاراۋوز دەيمىكىن سېنى، شوتا ئات،
ياق، پۇتۇم سۆزلىيىسىن ئادەم تىلىدا.
بىر دۇنيا دەرد - ئەلەم لىقلاب يوبىلغان،
ئۈزۈققا سوزۇلغان ۋاگونىمەن گويا.

ھېچقانچە ئىش ئەمەس سۆرەپ، كۆتۈرۈپ،
ئېھ، ئېلىپ بارغىنىڭ مەنزىللەر تامان.
يوشۇرۇپ ساقلايىسىن نامراتلىقىمىنى،
بەزىدە بىر يولى قىلىسىن بايان.

ئويلايمەن بولسا دەپ بىر موتسىكلىتىم،
جىققىدە پۇل بولسا ئالسام ماشىنا.
قاتناش ساقچىلىرى بولدى زەپ ئۆكتەم،
تېخىمۇ ئەلەمگە قالارمەنمۇ - ياي؟

نامراتلىق ئوخشاشلا ئەلەم ئادەمگە،
ياق، ئۇندىن بىھۇدە تىل - دەشنام يامان.
پاراۋوز دەيمىكىن سېنى، شوتا ئات،
مېنى شۇ خورلۇقتىن ساقلىغان ئامەن.

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى، ئاتۇش

سەنسىز قانداق ياشاي، ئەزىزىم

سەنسىز قانداق ياشاي ئەزىزىم،
دوخاڭ ئىكەن سېنىڭسىز ھيات.
ياسىتۇقۇمدا ئۇخلا مەن بىلەن،
چۈشلىرىمىنى يوقلىغىن پات - پات.

چۈشتە سۆيگۈ شېرىن تولىمۇ،
قورۇنماستىن سۆزلىيدۇ كۆزلىر.
ۋە قۇچشار لەۋلەر بەخۇدۇك،
نزا تېرىپ يۈرمەيدۇ سۆزلىر.

سەن كەتكلى بولدى كۆپ ئۇزاق،
يا يازمىدىڭ بىر رەت سالام خەت.
مانا بۇسى مەن مۇھەممەتجان،
مۈشكۈللەرگە ئىنتىلگەن قەۋەت.

قىزلار باردۇر، شۇنچە كۆپ قىزلار،
قاراشلىرى ئوتلۇق، بىمالال.
ئۇلار گويا ئېيتىماقتا ماڭا،
سۆيگۈنۈمگە قىلمايمەن ئۇۋال.

سوپەلمەيمەن دىلدىن ئۇلارنى،
كېچەلمەيمەن سەندىن نېمىشقا؟

من ئازابقا تىلىسىز - زۇۋانسىز،
يۇيالمايمەن دەردىنى كۆز ياشتا.

1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى، ئاتۇش

هایاتتا بولسا بىر مەنە

ئىستەيمەن هایاتتا بولسا بىر مەنا،
يا يانسا، يا ئۆچسە مېنىڭ يۈلتۈزۈم.
بەزىدە رەنجىتكەن كۈنلىرىڭىمۇ،
سېغىنپ قالىمەن چېچى قۇندۇرۇم.

دوستۇم، سەن كۆرگەنمۇ تەنھا دەرمەخنى؟
يېغلىغۇڭ كەلگەنمۇ كۆرۈپ چۆل ئارا!
نېمىشقا شائىر دەپ ئاتايىسىن مېنى؟
چۈلدىكى شۇ تەنھا دەرمەخكە قارا.

يا تەقدىر ئۆچىقى قىلىمعان ئوتۇن،
ياكى مەن باراقسان بولىمعان ئورمان.
خۇشاللىق نېمە ئۇ؟ ھەتتا دەرد ئەلەم
سالسىمۇ قەلبىمگە بىر رەت هایاچان.

ئېھتىمال مېنىڭمۇ قۇشلىرىم باردۇر،
قاچانلا سايرايدۇ قونۇپ غولۇمدا؟
ئاھ، ئىگەم مەن ياققان چىراغلار قېنى؟
سايىسى بولسىمۇ ماڭغان يولۇمدا.

2000 - يىل 1 - ئايىنىڭ 28 - كۈنى، ئاتۇش

ئۆي تۇتۇش

كەچۈر مېنى، كىتاب ئىشكابىم،
ئەسلى كىتاب تىزامەن دېگەن.
ئىشكاۋى سەن قاچا - قۇچىنىڭ،
ئىشكاۋى سەن تەخسە ھەم لىگەن.

مەن ئەممەسمۇ بىر ئەخەمەق، نادان،
ماڭا نېمە زۆرۈر بىلمىگەن.
قار، شىۋىرغان، مۆلۈر بولمىسا،
نېمە كېرىك بىزگە ئۆي دېگەن.

پەرەد ئاستىم دېرىزىلەرگە،
پول ئۇستىگە سالدىم ھەم گىلەم.
توڭلاتقۇغا، توڭت تامغا قاراپ
ئايال ھەسرەت چېكەر يەنە... كەم.

قاراڭ ئاۋۇ سىرلانىغان تامغا،
تەكچىدىكى سۈئىي كۈللەرنى.
بىر ئىنساننىڭ ئەمگە كىلىرى دەپ،
كىم نەپ ئالار، كىم سۆيەر ئۇنى؟

2000 - يىل 4 - ئاينىڭ 4 - كۈنى، ئاتۇش

زېرىكىش

تالاغا تەئەللۇق دەيمەن ئۆزۈمنى،
بىر دەريا كۆز يېشى ئالار قوينغا.
بىر مەنا ئىزدەيمەن، قايىتمەن ئۆيگە،
زېرىكىش باسىدۇ قايىتا باغريغا.

كىم بىلدى، خىزمەتنىڭ بار نە مەنسى،
قورساق ئاچ قالىمسا، ئۆستۈڭ يالىچ.
مەيلى سەن، خىزىرمۇ ئاچتىن ئۆلەردە،
گەندىگە قولىنى سوزار بىئلاچ.

ئۆتكەن چاغ ئاھ، قۇشلار ئۆستۈمدىن ئۇچۇپ،
ئېھ، ئەركى كۆزۈمىدىن ئالار تامىچە ياش.
نەهايت چۆللەر چۆل، تاشلار تاش پىتى،
غەربىي تاغ ئۆستىگە قىيسىيار قۇياش.

بىلىمەن، چەيلەنمەس گۈل يوق دۇنيادا،
يابىپىشىل ياپراق يوق بولماسىقا خازان.
بىر گۈل بولالىسام ئاندىن چەيلەنسەم،
يابىپىشىل ياپراق بوب سارغايسام، سەرسان...

2001 - يىل 2 - ئایينىڭ 15 - كۈنى، ئاتۇش

ئىشتن چۈشتۈم

ئەسلىدە شۇ قەدەر كەڭ ئىكەن ئالەم،
ئەدەملەر قەدىردا، چەكسىز مېھرىبان.
ئۆزۈمىنىڭ ئىلکىدە ئايلىنار ۋاقتىت،
بالمەن، شادلىقتىن يىغلاپ تاشلىغان.

من ئۈچۈن سايرايدۇ قۇشلار چىمەندە،
من ئۈچۈن نۇر تۆكۈر كۆكتىن ھەم قۇياش.
ئېسىمگە كەلمەكتە بۇ يول، بۇ دەرەخ،
ئاۋۇ تام، بۇ گېزىت، ئەنە ئاۋۇ تاش...

ئىشەنگۈم كەلمەيدۇ، ئىشخانا ئىچرە،
خامۇش شۇ قىيابەت مېنىڭ ئەمەستەك.
ئايلاندىم گويا بۇ دۇنيانى نەچچە،
ئەخلەتلەر گۈل ھەتا، ئەخلەت ئەمەستەك.

ئەنسىرەپ كەينىمگە قارايىمەن پات - پات،
چاقىرىپ قالاردەك بىردىن باشلىقىم.
قاراقچى قوقۇتۇپ بولىغان پۇلدەك،
قسىمەتتە ئايانسىن، ئېسىت ياشلىقىم!

2001 - يىل 7 - ئائىنىڭ 23 - كۈنى، ئاتۇش

قۇشلار نهگە باراتتى، بالام

قۇشلار نهگە باراتتى بالام،
بارار ئۇلار ييراق يەرلەرگە.
بارار تاغقا، چەكسىز ئورمانغا،
بارار ھەتتا يات شۇ ئەللەرگە.

سەنمۇ بىر قۇش، باققىن كۆڭ تامان،
سەنمۇ بىر قۇش قوزغا تقوچى زوق.
(سايراشلىرى قانداق بىمالال،
پەرۋازىدىدۇر، ئەجەب كۈڭلى توق.)

ئەل كەزمىسىڭ كۆزۈڭ ئېچىلماس،
تاۋىلىنسەن چىقسالىڭ سەپەرگە.
چىمەنلەردىن ئۇزۇپ كەل گۈللەر،
ئاتاڭ تەشنا يېڭى زەپەرگە.

2004 - يىل 1 - ئايىنىڭ 14 - كۈنى، ئاتۇش

本书收录作者近年来的精选诗作。

مەسئۇل مۇھەممەدىرى: چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كورپىكتورى: بەختىيار جەسۇر

مەجىنۇن ناخشىسى (شېئىرلار)

ئاپتۇرى : مۇھەممەتجان سەيدۇللا

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھرى تاربىوغۇز يولى 14 - قورۇ، پۇچتا نومۇرى: 844000)
جايىلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسمა زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 850×1168 مم، 1/32
باسمა تاۋىقى: 5.75 قىستۇرما ۋارقى: 2
2005 - يىل 9 - ئاي 1 - نەشرى
2005 - يىل 9 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تسرازى: 1 — 4100

ISBN7 — 5373 — 1367 — 9
باھاسى: 10.00 يۈھن

ئۈرۈمچى ئوردا كىتابچىلىق
كەسپىي تەرەققىيات شركىتى

مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: مەخمۇتجان تۈردى

ISBN7-5373-1367-9
(民文) 定价: 10.00 元

ISBN 7-5373-1367-9

9 787537 313674 >